

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasos poszt sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 flér.

Ryftér poszt sora 40 flér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, január 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vége a vitának.
- Marinczer koronás lopás a vonaton.
- Életunt vasuti tisztviselő.
- Hetvenöt éves véglegény — huszonkét éves menyasszony.
- Itt a farsang . . .
- A majomsziget doktorai.
- A miniszterelnök Bécsben.

Táncrend.

Arad, január 5.

Farsang napjára kinek van kedve bölcselkedni? Az ember, ha stilszerű akar lenni, végigtáncol egy vezércikket, s a lap első oldalára való gondolatokat úgy sorakoztatja, a hogy azok az egyes tourok között keletkeznek, s akként mondja el, mintha nem a komoly és szigorú publikum lenne a karián, hanem egy csábos nő figyelne a szavára.

I. SZÜNŐRA ELŐTT:

1. Csárdás.

Lassu Szereti a csárdást táncolni? Tudom, hogyne. Ez az egy a mi nemzetköziségünk, a világhírünk, a mit nem vehet el tőlünk senkise. De azért, a mikor csárdást lejt, sohasse jut eszébe, hogy ezzel hazafias dolgot művel. Sőt meg vagyok győződve, hogy mihelyt azt kívánnák, hogy hazafiságból táncolják a csárdást, mindjárt nem lenne kedve hozzá. Pedig, ugye, jó hazafinak (nem szeretem azt a szót: *honleány*) tudja magát? Látja, így rontanak el sok

ügyet a hazafiaskodással. A koalíció alatt divatba jött, hogy osztályozzának a hazafiság és hazafiság között. Egyes emberek, ha valamit tesznek, rá fogják, hogy hazafiság, míg a mit mások tesznek, az hazaárulás. Hát ebből ép úgy nem lehet itélni, mint abból, hogy táncolja-e valaki a csárdást vagy nem. Ebben az országban mindenki hazafi és senki se az. Mindenki hazafi, a ki a maga dolgát jól végzi s azzal az embertársainak hasznára van; de ez se úgy hazafi, hogy különb lehetne a többinél. Hazafiatlan csak az, a ki lusta s a ki gyűlölködik a többire s másokat is a gyűlölködéssre visz. Szóval: nem az a bűnös, aki mást táncol, hanem a ki a mulatságot rontja.

Friss. S egy valami mégis fenyegeti a mi jó öreg csárdásunkat. Ezt a táncot végig csak egy valakivel lehet táncolni. Veszedelmesen hasonlít a házassághoz, — ugye? Es már a házasságot is mind ritkábban táncolják végig — egy táncosnővel, egy táncossal . . .

2. Valse de Bos on.

. . . Nem tudom miért, — ez a tánc nekem önkéntelenül a lehaságot, a könnyelműséget, a pazarlást juttatja eszembe; szóval mindazt, a mi ezen a bálon van. S mintha csak ennek a bálnak lett volna a beharangozója az, a mit a parlamentben a költségekről, a női kalapokról, meg a mulatságokról mondtak tegnapelőtt. Hát ha a parlament velünk foglalko-

zott, illendő, hogy mi itt a parlamenttel polemizáljunk. — Jó?

Hát az nem igaz, hogy a könnyelműség okozná a drágaságot, vagy pedig azzal összefüggésben lenne. Ha van összefüggés, az egészen más féle, mint a minőt a mértékletesség és a lemondás parlamenti apostolai mondtak. Képzeld el: ha a nők egy napon abszolúte nem viselnének drága kalapokat, a bálókba nem járnának selyemruhákban, sőt a bálakat, miután azokra az embereknek szüksége nincsen, egyszerűen eltörölnék, az emberek megvonnának maguktól mindent, a mit lehet, — hány gyárat, műhelyt, boltot kellene becsukni; hány munkás, iparos veszitené el a keresetét, s szünnék meg fogyasztója lenni a mészárosnak, a pékeknek, ezek pedig a marhatenyésztőnek, a gőzmalomnak és a buzatermőnek? Olyan nyomor lepné el a világot, a minőt el se lehet képzelni. A fényűzés, ha szertelen is, fejleszti az ipart, a fogyasztást, a művészetet. Ne a fényűzést csökkentésük, s ne háborodjanak fel azon, ha az ember a jókedvéért nem sajnálja a pénzt, — hanem adjanak sok alkalmat és okot arra, hogy az állampolgárnak, minél több állampolgárnak (és természetesen, állampolgárnőnek), jókedve lehessen. Hogy sokat keresessen és hogy azzal jól élhessen. Csókolom a kezét . . .

3. Négyes.

Van-e ma fontosabb valami annál, hogy hány pár táncolta a négyest?

A ház.

Írta: Lengyel Géza.

I.

Bród Gábor, volt ispán, most foglalkozás nélkül lézengő, várakozó férfi megállott a köruton és bámult. A széles, kövezett utcát bámulta és a hatalmas házakat. Kő, csupa felleges, nagyszerű kő. Soha életében nem látott még ennyi követ. Sárgapusztán, ahol a Berger tekintetes ur bérletén a napszámosokat noszogatta erősebb munkára, de még a hercegi birtokon nines nyoma kőnek. A szántóföld fekete sár, a szőlő homok, a eselédház sárból tapasztott, az ispánlakás vályog. A tekintetes bérlő ur háza is vályog, sőt a szolgabíró ur kastélya is. Itt pedig az utcát, a sarat is kongó, esengő, lármás kő borítja.

Bród gyönyörtől szédelegve járt az erős, kemény matérián. Megkopogtatta a botjával, behatóan, összehuzott szemmel vizsgálta, mint otthon a szántást. Azután körülnézett, hogy nem látja-e valaki — ki ismerné pedig ebben a rengeteg városban Bród Gábor volt ispánt — és besurrant az egyik négyemeletes palotába. Álmélkodva nézte a ragyogó, vizslangos kapualját. A lépcsőt a lábával kipróbálta, felment rajta. Elfulladva, lélekzet után kapkodva ért fel a negyedik emeletre. Innen lenézett a szédítő mélységbe. Összekavarodtak szeme előtt a

hosszu, keskeny folyosók, a rengeteg ablaktömegek. Nagyon sóhajtott:

— Többet ér ez ezer holdnál is.

Majd gyors fordulattal így fűzte tovább:

— Még az utolsó zugában lakni, az is gyönyörűség.

Megtapogatta zsebében a takarékpénztári könyvet, hétszáz forintot őriztek a lapjai, — megnézte, nem lopták-e el az ezüst pénztét, úgy indult vissza nagy sóhajtlások közt.

II.

— Házat néztem — újságolta ragyogó arccal az asszonynak. Késő este volt, a Sarlott néni konyhájában, ahol ideiglenes szállást kaptak, a két gyermek már aludt. Az asszony rémülten nézett rá.

— Megbolondultál?

— Nem, — felelte Gábor — ilyen házat szeretnék magunknak. Négyemeletes, sok ablakkal. Tiszta kőből.

Nagy veszedelem támadt ebből. Az asszony nem tudta megboesátani, hogy a drága időt számárságokkal tölti el az ispán, ahelyett, hogy kenyér után nézne. Bród Gábor makaesul tovább ábrándozott. Nyitott szemekkel feküdt fél éjjel. Talán még álmában is nagy, erős körakásokat, palotákat látott.

Reggel összeült a család, borzasztóan megmosták a Gábor fejét.

— Üzlet után kell látni — adták ki a jel-

szót és Gábor egész nap loholt a Sarlott néni öreg ügynök-rokonával.

Valahol a Ferencvárosban végre találtak üzletet, ami eladó volt, a világért sem azért, mintha nem volna aranybánya, hanem pusztán betegség miatt.

— Ez a hely tetszik nekem — állapította meg Gábor.

Száraz, nagy hombár volt. Három emelet egymás fölött, csupa apró skatulya-lakásból. Nagy, sivár téglahalmaz. Gábor el volt ragadtatva tőle.

Az ügynök körülszaglászta a szatócsportékát, eljött a család, alkudoztak, méregettek, könyveket néztek nagy komolyan. Végre meg egyeztek abban, hogy három napig tanulmányozzák a forgalmat. A kasszába beül az asszony. Bród Gáborné, felir minden krajeár bevételt, a kiérdemesült ispán pedig a pult mögül figyel a vevőket. Legalább megtanulja, hogyan kell velük bánni.

III.

A próba kitűnően sikerült. Három napig nem fogyott ki a vevő a csöpp szatócsboltból. Liszt, cukor, szappan, szalámi, — egymás után jöttek a eselédányok, vidám arccal hordták szét a portékát.

— Az egész ház itt vásárol, — mondogatta büszkén a tulajdonos. — A világért se men-

Hogy százhusz, vagy százhatvan? De mért épen a négyest? Mért nem olvassák meg például, hogy a polkát, vagy a mazurt hányan lejtették el?

Azt képelem, hogy van valami okos jelentősége ennek. A többi táncokat az emberek külön-külön, a maguk módja és ízlése szerint táncolják. A négyesben azonban a sokféle ember és sokféle ízlés alárendeli magát a fegyelemnek, hogy valami szép, kedvesen hullámozó és egyetértő összhangot mutasson. Ezért ez a táncok tánca.

A mikor heterogen többségekről beszélnek s most, hogy a munkapártot illetik ezzel a váddal, nekem a négyes jut eszembe. Két ember sincs egyforma — kétszázhatvan legyen olyan? S amiért a különbözőségüket nem tudják leplezni, sőt csoportokba verődnek, — olyan nagy baj ez? Csak a nagy dolgokban — amelyek tudniillik az országra nézve ép olyan fontosak, mint a bál sorsára az első négyes — legyen meg a párok száma s legyen meg a meg nem alázkodó, de azért fegyelmezett összhang. És amíg ez meg tud nyilatkozni, nem kell se féltetni, se ijesztetni a többséget.

II. SZÜNÓRA UTÁN.

1. Supé csárdás.

Van-e annak valami értelme, hogy én, az egyébkor komoly hivatalú viselő férfit és Nagysád, egyébkor szintén komoly nő egy zsebendő nagyságu területen két óra hosszat topogunk, ihajozunk? Igaz, — de ép ez arra mutat, hogy az embernek azok a legértékesebb pillanatai, a mikor minden komolyságot messze el tud kergetni magától. Ebben van a társadalmi, közgazdasági etikai jelentősége a bálaknak, a farsang szezójának. Komoly, tartalmas nappalok csak a vig éjszakák után következnek. S ha nincs is sok értelme, azért nem kell megítélni az író embert, a miért farsang napján, egyszer egy évben, ve-

nének másnóvá. Ó, hogy ilyen üzletet itt kell hagyni.

Nagynehezen megegyeztek, megalkudtak. Bródék kitétek az új cégablakot és beköltöztek. A bolt mögött volt egy sötét, ablaktalan helyiség, ez volt a lakás, meg a raktár is egyuttal. A régi boltos sietve ment tovább. Bródék rózsás reménységgel nyitottak kora hajnalban.

IV.

Az első nap szomorú csalódást hozott. A cselédek eljöttek még, de olyan furesán vihogott mind. És olyan nagyon kicsi pénzért vették apró dolgot. Másnap már kongott a bolt az ürességtől. Néhány munkásasszony vett lisztet, hitelbe. A kassza üres és Bródék halálra remültek. Este bejött a vicéné. Vele hamar barátságot kötött Bród Gábor. Kikérdezte, hány lakó van, mennyi a házbér, fizetik-e pontosan. Az öreg tótasszony egy kis cukrot meg kávéért. Viszonzásul fontos titkot sugott meg. A nagy forgalom titkát. Szegény Bródékat — ez derült ki a közlékeny vicéné elbeszéléséből — rutul rászedte a boltos. A vevők nem voltak igazi vevők. Este, zárás után mind visszahordták az udvari ajtón a holmit, amit napközben elvittek. Szagos szappant kaptak a cselédek ezért a szolgálatért. Így lett három napra hatalmas üzletté a kis puszta szatócsbolt és így szedték el a Bródék keservesen összekuporgattott százait.

A leleplezésnek rettenetes volt a hatása.

zércikk helyett táncrendet írt a lap élére, s azt nem a *Vederemo*-val, vagy a *Quousque tandem*-mel fejezte be, hanem a kiváló klasszikusnak sorairól: Ha jó az éjszaka, — mulatni kell...

Vége a vitának.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 5.

A szerb kereskedelmi szerződés körül támadt szenvedélyes s nem is egészen nívós vita ma véget ért. Ma reflektált Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a vita során elhangzott beszédekre. Beszéde közben kis incidens történt. Ugyanis Hieronymi ezt mondta többek között:

— Az 1908. évi szerződést még a függetlenségi kormány kötötte meg.

Kossuth Ferenc közbekiáltott:

— Soha se volt függetlenségi kormányunk. Hieronymi megismételte kijelentését:

— Azt a szerződést a függetlenségi kormány kötötte.

Kossuthot elhagyta megszokott nyugalma és a padot ütve kiáltozott:

— A koalíciós kormánynak csak egyharmada volt függetlenség! Számadatokkal nem lehet vitatkozni!

Hieronymi látva, hogy Kossuth milyen sápadt a dühtől, szeliden ezt felelte:

— Máskor tartózkodni fogok olyan kijelentéstől, hogy függetlenségi kormányunk is volt.

Ezzel az incidenst elintézték. Hieronymi beszéde iránt különben élénk érdeklődés mutatkozott és éles okfejtését, érveinek alaposát gyönyörködve hallgatta egész pártja.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Berzeviczy Albert.

Jegyzők: Szinyei-Merse Félix, Vermes Zoltán, Beszkid Antal.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

az elnök többek közt bemutatta Háromszék vármegye feliratát a vármegyei alkalmazottak fizetésrendezése tárgyában. Kiadatik a kérvényi bizottságnak.

Az asszony hangosan jajveszékelt egész éjjel. A férfi szótlanul hallgatta.

— Ez a város, ez a város, — rikoltozott az asszony — nem szabad lett volna a faluról eljönni.

— Ez a város, ez a drága, szép köváros, — sóhajtozott Bród — ha csak egy ekkora darabja az enyém lehetne.

V.

Reggel tehetetlenül, összetörve ült Bródné a boltban.

— Eredj a rendőrségre, — biztatta az urat — jelentd fel a gazembert.

A férfi nem indult.

— Ez a ház, — mondotta — elég nagy ez. Meg kell ebből élni. — Egyszerre szívós, fúrge lett. Felment a lépcsőn, bejárta a hosszú gangokat, benyitott a konyhaajtókba. A cselédeknek szépeket mondott, ígért még szagabb szappant, csak jöjjenek hozzá. Bród fáradhatatlannal forgolódott. A gyerekek cukrot kaptak ráadásul, a varrolányok képeslevelezőlapot.

Az asszony még esendesen sirt napokig, a férfi pedig dolgozott, járkált, beszélt három helyett. Megfogyott, eltűnt a barna, tanyai színe, de vidámabb lett egyre és mindennap bolondabb történetekkel tudta megkacagtatni a vihógó cselédeket, akik mindig jobban oda- szoktak.

A vicéné, aki hűségesen hordta hitelbe a

(A szerb szerződés.)

• Pető Sándor (demokrata): Abban a meggyőződésben szólok föl, hogy a szerződés ügye el van döntve, mert a harcot az agrárvállalkozások szolgálatában levő tőke döntötte el. A hare, a mely itt agráriusok közt folyik, tiszta parádé, a mely után mindkét fél megtalálta a maga kielégítését részint az állatbehozatali tilalomban, részint a vámokban és kartelekben.

Mindezeknek azonban a fogyasztók millió adják meg az árát, pláne nálunk, a hol az állam kiszolgáltatja a maga hatalmát a harcban erősebbik félnek.

Az agráriusok úgy állították be a helyzetet, mintha az ország többsége az ő álláspontjuk mellett állana s a merkantilsták csupán egy kis csoport álláspontját képviselnék. Es mégis, a kis merkantils csoport ellen heteken át olyan tüzes szónoklatokat tartottak, hogy az ember önkénytelenül arra gondol: talán mégsem olyan kicsinyes a merkantil érdekeltég, hogy ilyen nagy apparátussal vonulnak ki ellene.

A kisembereknek éppen úgy nincsenek közös érdekei, mint a hogy az agráriusoknak nincsenek. Az agrártőke szolgálatában álló proletárok, a mezőgazdaság proletáriái éppen csak balekjai az agráriusoknak.

Huszár Károly: A demokraták is kiegyeznek a klikkfőnökökkel!

Mozgás. Pető Sándor éppen vizet iszik. nem felelhet azonnal Huszárnak. Csak, mikor befejezte, szól oda halkán, de gesztikulálva a szomszédpadban ülő néppártnak.

— Halljuk! Halljuk! — kiáltják a jobb- o dalról.

Pető Sándor a legutóbbi adatokkal igazolja, hogy a kisgazdaság és nagybirtokosok érdekei teljesen ellenkezők. 1895. óta a piacra kerülő marhaállomány a százholdon felüli birtokosok, mezőgazdasági iparból élő nagybirtokosok tulajdona és jövedelme.

(Agrár-taktika.)

Magyarország az egyetlen állam, a melynek élőállatbehozatali tilalma van. Seholy a világon...

Polányi Géza: Angliára tessék hivatkozni.

Pető Sándor: Eppen Angliát idézzem, a mely a husszükségletének 42 százalékát külföldről szerzi be. (Mozgás.) Az agráriusok részéről igen jó taktika, hogy a kisgazda védőnek adják ki magukat, de miért nem voltak azok, mikor tavaly a progresszív földadó behozataláról volt szó, vagy mikor a földadókataszter kiigazítását tárgyaltuk...

Apponyi Albert gróf: De hiszen hozzájárultak!

Pető Sándor: Igen, mert a többség úgy találta, hogy csak kataszterkiigazításra, tehát

lisztet, sőt, zsírt, nagy ujságot mondott néhány hónap múlva.

— Itt volt a régi boltos, késő este. Előbb csak messziről nézett, azt vizsgálta, nincse már másik tábla az ajtó felett. Hogy meglátott engem a kapuban, odajött lassan, mintha félne valamitől.

— Hát megvannak még a Bródék? — kérdezte.

— Meg azok, — feleltem én — ugye, maga se hiszi?

Erre csak csóválta a fejét. Én meg megmondtam neki:

— Ugy tudja meg, hogy ide jár az egész ház, a világot se menne egy is másnóvá és ez úgy igaz, ahogy én, özvegy Lesákné mondom, nem ahogyan maga hazudta. Azzal sarkon fordultam, otthagytam.

Bród Gábor ragyogó szemmel nézett a feleségére. Az asszonyból kitört a harag:

— Oda kellett volna adni egy rendőrnék.

— Ne féljen, Lesákné, — mondotta a boltos — maga lesz nálunk a házmesterne.

Bródné mélységes szemrehányással mondotta:

— Bolondokat beszél sz megint.

A férfi hallgatott. Abrándozott és számolt. Már tudta, mibe került a ház, mennyi a kölcsön rajta, hány percentet hoz.

VI.

A cselédek állandóan olyan sürűn nyitogatták az ajtót, mint a legelső, csalóka napok-

Cözásra-foldozásra van szükség, nem pedig új törvény alkotására.

Rátér arra, hogy a nagybirtok nem olyan gazdasági, mikor arról van szó, hogy 8–9 mázsa ökröt visznek ki a külföldre.

Batthyány Tivadar gróf: A kisgazdák is tették azelőtt.

Pető Sándor: De akkor nem is voltak azok az ökrök 8–9 mázsa!

A baloldalon fölényes zaj támad.

— Ugyan mit beszél! Fogalma sincs róla.

Huszár Károly: Csak a vasutablakon keresztül látott ökröket!

Pető Sándor: Huszár Károly képviselőtársamnak, ha megengedi, egy osztrák elvtársamnak, Pfauinak könyvét ajánlom neki...

Felkiáltások a jobboldalon: Könyvet ajánl neki?

Pető Sándor: Hát bocsánat könyvet is ajánlok neki. Ebben a könyvben ki van mutatva, hogy a hatvan holdon aluli kisgazda részére teljesen elhibázott politika a védvámpolitika.

Huszár Károly: Ausztriában mások a viszonyok!

Pető Sándor: Nem ismerem őket, de nem hiszem, hogy annyira mások legyenek!

A tultengő önzésnek olyan példáját, minőt az agráriusok produkálnak, a világtörténelemben nem lehet találni.

A behozható szerb huskontingens a magyar fogyasztásnak csak alig két százalékát teszi ki: ez ellen ilyen nagy eszközökkel harcba menni igazán nem kell.

Azt mondják, hogy Németországra való tekintettel nem engedhetik be a balkáni élőállatot. Szerbiánál állategészségügyi szempontból Oroszország sokkal veszedelmesebb és lám, az ősszel Németország megengedte az orosz határ közelében fekvő helyekre az élőállat bevitelét. Különbösen is a marhavészek sohase Szerbiából, hanem inkább Romániából jöttek az országra.

Alláspontja az, hogy legmélyebb sajnálattalra kénytelen a törvényjavaslatot elfogadni, mert jobbat amúgy se kaphat. Sajnálattal látja, hogy ma is ugyanaz az agrár-nagyhatalmi eszme dominál, mint a korán, de nem idején kimult koalíció alatt. (Helyeslés.)

(Batthyányi beszéde.)

Batthyányi Tivadar gróf mielőtt a maga tárgyaiba kezdene, hosszasan polemizál Vázsonyi és Pető felszólalásával és védi a száz holdon felüli gazdálkodók érdekeit. Híve vagyok gróf létemre a választófogának is.

Pető Sándor: Sok gróf nem gróf és a ki nem gróf, ügyviselkedik, mintha az lenne. (A Rosenberg Gyulát illető célzásra derűség támad minden oldalon.)

ban. Az asszony még sóhajtozott a tanya után, de Bród takarékkönyveket mutogatott neki, egyre szaporodó, esinos kis summákról. Még mindig ott laktak a bolt mögötti zugban, dolgoztak, szalámin éltek és gyűjtögették a pénzt.

— Most már — mondogatta a harmadik esztendő végén az asszony — akár bérletet is vehetnénk otthon.

Félve, lesütött szemmel beszélt, nagyot sóhajta, mint aki előre tudja, hogy hiába szól: Az ura lármásan tiltakozott:

— Nem megyek én többé földi gilisztának. Utálok a sarat. Még egy félesztendeig várj, aztán nagysága lesz, akár kocsin is járhat, ha akarsz.

Sugva tette hozzá:

— Már alkuszom a telekre.

Az alku két hónap alatt beveződött. A telek megvolt. Bród Gábor ettől kezdve egész nap se látta az üzletét, ügynökökkel tárgyalt, bankokba szaladgált.

Jó idők voltak, egy kis gazos telekre könnyen adták a pénzt. A hajdani ispán legboldogabb napjai kezdődtek. A pallérok kimérték a falakat, a napszamosok ásták a földet, aztán jöttek a hatalmas téglásszekerek, az óriási terméskövek. Ott futkosott közöttük Bród, vitatkozott a pallérokkal, ismert minden munkást, biztatta őket, hogy csak siessenek, szivarokat osztogatott közöttük.

A falak úgy nőttek fel a földből, mint a gomba. A negyedik emeletnél tartottak, amikor

Batthyány Tivadar gróf bírálja a monarchiának Szerbiával szemben követett eljárását.

Aerenthal gyerekes naivsággal járt el a bosnyák annexió kérdésében. Tudjuk, milyen izgalmakat keltett a zágrábi és a bécsi Friedjung-pör a magyar birodalom régi részeiben. Mindezeket pedig Aerenthalnak köszönhetjük. Nem fogjuk túrni, hogy egy ilyen ur vezethesse a külpolitika ügyeit.

Mártonffy Márton: Valamikor szerelmes volt belé...

Batthyány Tivadar gróf: Tessék megnézni a delegációk naplóját, én sohase voltam elragadtatva tőle és bizalmat se szavaztam neki soha.

Mártonffy Márton (int a kezével.)

Fráter Loránt: Elszólta magát a kis öreg! (Derűtség a baloldalon.)

Batthyány Tivadar gróf: Rátér a szerb szerződéshez benyújtott határozati javaslatokra. Elfogadják a törvényjavaslatot, valamint Beck Lajos és Sümegi Vilmos határozati javaslatait.

Elnök: Szólásra senkise lévén felírva, a törvényjavaslat felett.

(az általános vitát berekeszttem.)

Ezután 10 perc szünet.

Szünet után

(A kereskedelmi miniszter beszéde.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter válaszul a vita során felmerült észrevételekre.

— **Batthyány Tivadar gróf** helyesebben tette volna, ha megjegyzéseit az annexióról és a külügyminiszterrel a megfelelő helyen a delegációban mondta volna el. Ott a külügyminiszter meg is felelhetett volna rájuk. A vitában kiéleződött agrárius és merkantil ellentételnek semmi tárgyi motivumát nem látja. A két foglalkozási ág érdekei mindenben kongruensek és kiegészítik egymást. Ha jó termés van, ennek a kereskedők ép úgy hasznát látják, mint a gazdák, az ellenkezőnek pedig egyformán kárát vallják. Sajnálatos, hogy az egész vitában csak ezekről a képzelt ellentétekről beszéltek és magáról a szerződésről alig esett szó.

Bethlen István gróffal szemben statisztikai adatokkal kimutatja, hogy 1902. óta az élmarha árak és a hus árak párhuzamosan emelkedtek és ugyancsak a közvetítő kereskedelem húzótt hasznát a drágaságból. A Kossuth-párt szónokai hangzottak, különösen, hogy a szerződés nem felel meg érdekeiknek. Ez esedékes, mert épen 1908-ban a függetlenségi párt volt kormányon és az akkor kötött szerződésben még nagyobb husbehozatal volt kontingentálva mint a mostaniban. Ez a kontingens nem is ajándék — mint egyesek állítják — mert súlyos vámokkal van megterhelve.

sztrájkba léptek az ácsok. A pallér ijesztgette Gábort:

— Nem kerül tető alá, nem lehet behurcolkodni a tavasszal.

Bród rémülten szaladgált az állványokon. Néhány nap múlva beszüntették a munkát a kőművesek is. Valami baj volt aztán, — hogy ne járjon egyedül a szerencsétlenség — a pénzrel. Rosszabb szelek fújtak a bankoknál és a kis bolt még nem tudott eleget kiüzadni. A munkát később újra megkezdték, újra abbahagyták. Bród már szinte sirva járt a csonka falak közt.

— Nagyságos ur, — mondotta egy öreg kőműves — fel nem épül már ez addig, míg embervérbe nem rakjuk a téglákat. Vagy agyonüt valamelyikünket a gerenda, vagy tényleg ide kellene falazni, ahogyan a régi kőművesek szokták.

Bród nagyon elgondolkodott és bánatosan nézett le a mélységbe, a szépséges, erős, sárga falak tövébe.

VII.

Kora ősszel teljesen megállott a munka. Kőműves, ács, vakoló, asztalos, mindenki egyszerre tette le a szerszámot. A félig kész téglarakás teljesen kihalt. Az építőmester megmondotta, hogy jövő nyárig gondolni se lehet a munkára. Akkor is sok, nagyon sok pénz kell,

Egyetért azzal a felfogással, hogy nekünk még jó ideig védvámosságot kell követni. Arra utal bennünket középeurópai helyzetünk is. Valószínű, hogy a kontingens a valóságban nem is fog érvényesülni, amint hogy a román szerződés is már két éve életben van és Romániából még se hoznak be húst, jöhetnek a szerződés ugyancsak megengedi. Az argentinai hus dolgában ismétli a pénzügyi bizottságban tett kijelentését, hogy t. i. 2000 tonnánál nagyobb mennyiség behozatalához a magyar kormány nem fog hozzájárulni. Az osztrák kereskedelmi miniszter nyilatkozatai, melyekre sokan hivatkoztak, nem befolyásolják ezt az elhatározást. A szerb kereskedelmi szerződés a legjobb, amint az adott viszonyok között kötni lehetett. Kéri a javaslat elfogadását.

(Végző hangok.)

Rosenberg Gyula előadó ajánlja még egyszer elfogadásra a javaslatot és kéri a benyújtott határozati javaslatok mellőzését. **Mannsdorf Géza** bárót azért, mert a husfogyasztási adó eltörlése nem a fogyasztók, csak a termelők hasznára válnék, **Sümegi Vilmos** a székely legelő rendezéséről azért, mert a földművelési miniszter amúgy is teljesíti az abban foglalt kérést. **Csemez István** a vadászati törvény reformjáról, mert a szerb szerződéssel semmiféle összefüggésben sincsen.

Beck Lajos megokolja benyújtott határozati javaslatát. **Polemizál Sándor Pállal** és elismeréssel szól a pénzügyminiszter tegnapi nyilatkozatáról, melylyel két millió koronával emeli fel az állattenyésztés támogatására szánt összeget.

(A bankjavaslat bejelentése.)

Khuen-Hédervály gróf miniszterelnök visszavonja a bankprovizóriumról teterjesztett javaslatát, és indítványozza, hogy a Ház a legközelebbi ülés napirendjére a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló javaslatot tűzze ki. A Ház ezt az indítványt elfogadja és az elnök javaslatára elhatározzák, hogy a közbeeső ünnepek miatt a legközelebbi ülést hétfőn tartják meg.

Az ülés ezzel véget ért.

SPORT.

+ Az Aradi Posta és Tavirida Tisztviselők Sport-Egyesülete ea uton meghívja összes tagjait a f. hó 14 én, szombaton este 8 órakor a Millennium-sörccsarnok különtermében tartandó VI. rendes közgyűlésére. Arad, 1911. január 4-én, az elnökség. Targyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentések — titkár, pénztáros, gazda, szertáros — számadások, mérlegek felülvizsgálása. 3. Felmentvények feletti határozat. 4. Tisztviselők és a választmány egy

több mint amennyit előre kiszámítottak. Bród minden reggel elment az elhagyott állványokra. Bejárt busan, lehorgasztott fővel minden zugot. Itt lett volna az új, nagy csemege-üzlet, itt, az első emeleten a háziur-lakás, aztán a többi, az utcaiak, az udvariak, itt a lépcsőház, a lift. Kopogtatta a falakat és nézte felülről a nagy mélységeket. A bajok nagyon szaporodtak. Az építőmester pénzt követelt, a bank nem akart adni, az asszony sirt az üzletben, a férfi nem tudott boldond történeteket beszélni a vevőknek.

— Elvette az isten az eszedet, — kesergett az asszony — hogy belebolondultál ebbe a sok kőbe. A tanyán lehetnénk, hintón járhatnánk, de neked ház kellett, ami a fejünkre szakadt.

Bród hallgatta minden este, elborultan, csendben. Egyszer kevesebbet beszélt.

Egyszer nagyon korán ment el otthonról. Az asszony még aludt. A boltban cédulát hagyott, ezt írta rá: „Ott van a kasszában az életbiztosítás. Akárhogyan halok is meg, ezt megkapod. Epítsd fel rajta a házat.”

Az állványokat, a falakat mind bejárta. Egyszer feljebb ment, egyre lassabban. Egy csonka pillérnél megállt, szétnézett, letekintett, összehúzott szemekkel a mélységbe.

Mogfontoltan, nyugodtan lépett a levegőbe, hogy odazuhanjon a téglahalmazra, vére oda-freeszenjen a falakra, amik emberáldozat nélkül nem épülnek fel.

évre való megválasztása. 5. Költségeloirányzat tárgyalása 1911. évre. 6. Indítványok. Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban az elnökséghez írásban adandók be.

Harmincezer koronás lopás a vonaton.

— Elfogott utazó tolvaj. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 5.

Hétfőn hajnalban a kolozsvár—budapesti gyorsvonaton Karcag és Kisujszállás állomások között nagyszabású vasúti lopás történt. Az egyik másodosztályú fülkében egy feltűnő eleganciával öltözött utazó tolvaj ellopott egy marhakereskedőnek 30.000 koronát tartalmazó pénztárcáját és néhány száz korona értékű aranyeműjét. A tolvaj nőt a véletlen kedvére folytán Abony állomáson abban a pillanatban sikerült elfogni, amikor zsákmányával éppen menekülni akart.

Az érdekes esetről eddig még sehol sem beszéltek és egy lapban sem írtak róla. Úgy látszik az abonyi csendőrök diszkréciója folytán titokban is maradt volna az eset, ha történetesen a Kolozsvárt lakó Máthé Sándor kalauz is nem lett volna szemtanúja a dolognak. Így azonban egy kolozsvári újságírónak sikerült a kalauztól a vasúti lopás részleteit megtudni. Igaz, hogy Máthé az eset szereplőinek nevét nem tudta megmondani.

Hétfőn hajnalban a Kolozsvárról Budapest felé haladó 501. számú gyorsvonatra Püspök-ladány állomáson egy jómódú marhakereskedő, 40 év körüli férfi szállott fel. A rövid, prémesgalléros vadász kabátot viselő kereskedő egy másodosztályú waggonban abban a fülkében helyezkedett el, amelyben egy feltűnően elegáns nő ült. Alig hagyta el a gyorsvonat az állomást, megjelent a fülkében Máthé Sándor kalauz, aki a kereskedő jegyét átlukasztván, egy perc múlva már távozott.

Ezután a kereskedő a robogó vonaton fáradt lévén, rövidesen elszunnyadt. A vonat már Karcag állomást is elhagyta, mikor a férfi ismét felébredt. A nő nem volt sehol. Ekkor a kereskedő ösztönszerűen a zsebéhez nyúlt és a következő pillanatban rémülten látta, hogy a zsebe rendkívül ügyesen ki van vágva s a 30.000 koronát tartalmazó pénztárcája nincs sehol. Percenként már azt is megtudta, hogy a vakmerő nő nem elégedett meg ennyivel, hanem ellopott arany óráját láncsal együtt s az újjairól is lehuzta az értékes aranygyűrűt.

A kereskedő az első pillanatban azt sem tudta rémületében, hogy mitévő legyen. Majd mikor felocsudott s kissé magához tért, kirohant a waggon folyosójára s ott a vészféket megrántotta. A robogó vonat a következő pillanatban nyílt pályán megállt. Az utasok kiugráltak a kocsikból s a legnagyobb pánik keletkezett.

Elősiettek a kalauzok s átkutatták az egész vonatot, de a tolvaj nőt már nem találták sehol.

Pár perc múlva a vonat folytatta útját, a kereskedő pedig tehetetlen dühében és kétségbeesésében a vonat folyosóján kezdett fel s alá járni. Mikor a vonat Abony állomáson megállt, a kereskedő ösztönszerűen kinyitotta a waggon ajtaját és kinézett az állomás peronjára. A következő pillanatban a meglepett férfi ordítani kezdett:

— Ott van!... Ott van!... Fogják meg.

Es csakugyan úgy volt. Az átkutatott vonatról Abonyban, hogy hogyan, egyszerre előkerült az utazó tolvaj nőt s éppen a kijárat felé tartott, mikor a kereskedő megpillantotta

őt. Az elősiető csendőrök egy perc alatt elfogták az elegáns nőt, aki energikusan tiltakozott ez ellen.

Hiábavaló volt a tolvaj nőt tiltakozása, bepiszték az állomás egyik hivatali szobájába s ott megmotozták. A harisnyájába dugva megtalálták az arany ékszereket s a tárcát a pénzzel együtt szintén csakhamar előkerült. A kereskedő visszakapta az ellopott vagyonát, a tolvaj nőt pedig a csendőrök őrizet alá vették.

Életunt vasúti tisztviselő.

— Öngyilkosság a fürdőben. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 5.

Ma délben tizenkét óra körül megjelent a Petőfi-utcában lévő gőzfürdőben egy közep-termetű, jól öltözött, középkorú férfi és első osztályú kádfürdőt nyitott magának. Mint-hogy már tegnap is több órán át ugyancsak igénybe vette a kádfürdőt és noha észrevette rajta a személyzet, hogy a vendég levert, szomorú és buskomor, minthogy azonban sem izgatottságot, sem különösebb felindulást nem tanúsított, nem találták gyanusnak, hogy tizenkettőtől háromig tartózkodott a kabinban.

Ma délben alighogy elfoglalta a vendég a fürdőszobát, a felügyelő zajt hallott. A hang irányában sietett a folyosón, s a zaj okát meg is találta. Valahol a folyosó végén deszka csapódott el. Ez okozta a fürdő csendjét megzavaró lármát és miután ezt megállapították, tovább nem kutattak.

Fél két óra tájban azonban a felügyelő mégis kötelességének tartotta, hogy az ötös szoba ajtaján benézzen. Itt tartózkodott a tegnap és ma is fürdőző vendég. A felügyelőnek minden ajtóhoz van kulesa, mert mindig kötelessége a feltűnően hosszú ideig kabinban tartózkodó vendéget megnézni. Hátha valami baja esett. Be akart nyitni, de az ajtó nem engedett. Nagyobb erőfeszítésre egy kevés rés támadt és ezen át látható volt, hogy közvetlen az ajtó előtt, teljesen felöltözve, *átöltött homlokkal fekszik a férfi*, aki délben a szobába vonult. Mellette óriási mennyiségű alvadt vér, ebben agyvelő roncsok, *jobb kezében revolver*. Nyilvánvaló volt, hogy a fürdő vendég *öngyilkos lett*, még pedig akkor, mikor a személyzet a zajt hallotta. A férfi holtteste ugyanis már teljesen kihűlt, mikor a véres tettet felfedezték. Azonak értesítették a rendőrséget, ahonnan *Vozáb József* ügyeletes rendőrtiszt és *Kabdebó György* dr. tisztí orvos mentek ki az öngyilkosság színhelyére. — Tennivalója nem volt a hatóságnak. Az orvos megállapította, hogy a halál már egy órával a felfedezés előtt beállott még pedig agybénulás következtében. Az öngyilkos zsebében talált vasúti szabadjegyváltásra jogosító arcképes igazolvány alapján a személyazonosságát is pontosan meghatározhatták. Az életunt, 32 éves férfi, *Bodroghy Károly*, magyar államvasúti tisztviselő, aki az aradi üzletvezetőség számosztályának volt szorgalmas és szimpatikus tagja.

A rendőrség intézkedésére a holttestet a felső temetőbe szállították, ahonnan szombaton temetik el.

A szomorú cselekedetre Bodroghyt *elmezavara* készítette. Körülbelül tíz esztendeje lépett az államvasutak szolgálatába mint forgalmi tisztviselő. Hosszabb ideig teljesített külső szolgálatot *Ujszászon*, majd idővel Aradra helyezték át.

Minthogy rendkívül képzett és szakavatott munkacérnek bizonyult berendelték az üzletve-

zettség számviteli osztályába, a hol — mint főnöke előttünk kijelentette — tegnapelőttig is pontosan, teljes megelégedésre végezte teendőit és rajta semmi abnormális agybéli megnyilvánulást nem észleltek.

— Az igaz, — mondotta a hivatal főnök — hogy Bodroghy ez idő szerint a nehezebb munka alól fel volt mentve, de ez azért történt, mert csak december végén jött haza a gyulai elmekeórházból, ahol majdem egy esztendeig gyógykezelték és mint teljesen gyógyultat és munkaképeset bocsátották el.

Bodroghyn 1909. év karácsonyán mutatkoztak először az elmezavar tünetei. Fiatal feleségét és két kicsi gyermekét rajongóan szerette; az említett időben mindkét gyermeke megbetegedett és az egyik meg is halt. Ez teljesen tönkretette őt és a buskomorságból csakhamar örvénybe csapott átt az agybaj. Leszurással, kiáltással fenyegetett mindenkit és annyira veszélyessé vált a környezetére, hogy elmeorvosintézetbe kellett őt szállítani.

A vasut szabadságot és tekintettel arra, hogy kiváló munkacér volt, helyét nem töltötték be még azután sem, hogy háromszáz nappal tovább volt a beteg állományban. Mint említettük, december hónap végén jött haza gyógyultan; elfoglalta hivatalát s rendesen végezte teendőit.

Úgy látszik azonban nem gyógyult meg. A melancholia sötét árnyéka nem vonult el felőle. Valószínű, hogy már tegnap akarta elkövetni az öngyilkosságot, mert már tegnap nem volt a hivatalban, a hol azt hitték, hogy beteg de a fürdőben volt, ahol három órát töltött, anélkül, hogy megfürdött volna. Othon a családja nem is sejtette, hogy mire készül az élettel már leszámolt ember, még ma délután a rendőrség tudatta a hitvesével, hogy Bodroghy Károly golyóval szétronsolta beteg agyát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sikkasztó postamesternő. A temesvári kir. ítélőtábla büntetőtanácsa előtt ma egy postamesternő állott, akit avval vádoltak, hogy a hivatalos pénzből elsikkasztott ötszáz koronát. A bűnös leány meghamisított egy utalványt és ilyenformán jutott az idegen pénzhez. Márzluft Mátyás beregszói földművesgazda az 1909. év folyamán nagyobb összeg pénzt kapott postán Bulgáriában lakó testvéreitől. Négy ízben küldötte neki 475 koronát. A pénzt Huhn Margit beregszói postamesternő fizette ki Márzluftnak. A vizsgálat kiderítette, hogy a postamesternő csak három küldeményt adott ki Márzluftnak és az utolsó 475 koronát elsikkasztotta. A bűnös leány az utalvány hátlapján levő nyugtára és az elismervényre reáhamisította Márzluft Mátyás nevét és a pénzt, mint már kifizetett összeget, saját céljaira fordította. A károsult gazda tudta, hogy testvérei négyszer küldtek neki pénzt és azért tudakozódott is a postán. A postamesternő azonban azzal vette elintézni az ügyet, hogy az egyik küldeményt letagadta. Ekkor Márzluft testvérei megreklamáltak a pénzt és így derült ki a hamisítás és sikkasztás. A további eljárás során Huhn Margit beismerte, hogy négy év alatt, 1905. évi november havától 1909. évi március haváig nyolcszáz koronánál többet sikkasztott el a hivatalos pénzből. A 475 koronát azért vette el, hogy azzal a régebbi hiány egy részét pótolja. A temesvári kir. büntetőtörvényszék az önmarárolt megfélemedezett leányt hat hónapi börtönrre ítélte és ma foglalkozott ezzel az ügygyel a kir. ítélőtábla. A másodbíró is megállapította Huhn Margit bűnösségét és helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

A majomsziget doktorai.

— Aradi hölgyek a tánc megváltoztatásáról. —

*

A „növegyleti elnöknő” álnév alá rejtőzött kedves idegen, aki a nagy drágaság pusztításai közepette nem arról az unalmas témáról csevegett ujévi lapunkban, hogy miként lehetne egy libát öt forintnál olcsóbban megvenni, hanem a majomsziget megszüntetéséről cikkezett, nem is sejtette, hogy milyen nagy hullámokat vet az ideája. Ez a kérdés, úgy látszik, legalább annyira foglalkoztatja Arad lakóit, mint a legnehezebb gazdasági probléma. Nem is utolsó dolog arról vitatkozni: hogyan lehetne elszülyesíteni a báltermek közepéről az ugynevezett majomszigetet, ahol a nem táncolók nagygyűlést tartva gusztálják és kritizálják a mámorban és izzadságban uszó táncospárokat.

A növegyleti elnöknő ama kérdéseire, miként lehetne a majomsziget lakóit kifüstolni és hogyan lehetne megváltoztatni azt a rossz szokást, amelynek alapján a fiatalember csak a szupé előtt mutatkozhatik be a hölgyeknek, — ezek a válaszok érkeztek:

Mélyen tisztelt szerkesztő uram!

A legnagyobb örömeim és lelkesedéssel üdvözljük a szerkesztő urat, hogy végre a sarkára állott és olyasmi ellen is megindítja a harcot, ami bennünket bálozó leányokat érdekel első sorban és hogy végre valami hasznos és célszerű mozgalom indul meg az újság hasábjain. Higye meg kedves szerkesztő ur, hogy az az unalmas politika, különösen most, farsang idején senkit se érdekel. A multkor is egy nagy zsuron voltunk vagy harmincöt, beszélünk arról is, meg arról is, de senkinek se jutott eszébe, hogy Apponyi grófra, meg arra az indenire, vagy is hijáakra terelje a szót.

A majomsziget, az más. A bálaknak ez a rákfeneje már igen régen bosszant mindnyájunkat és sokszor beszélünk róla, hogy lehetne véget vetni a dolognak. Mert kedves szerkesztő ur nem is képzeli, milyen bosszantó azt látni, hogyan verődik össze a terem közepén 20—25 jó lábú és jó tüdejű fiatal majom, akik tudnak táncolni, de nem akarnak, mert azt hiszik, hogy nekik okvetlenül blazirtaknak kell látszaniok. Ne tessék azt hinni, hogy azért szólalunk fel, mert nekünk nincs elég táncosunk. Mondhatom, mind a ketten jól el vagyunk bocsátva. De beszélünk először azoknak a leányoknak az érdekében, akik nem táncolnak és akiknek végtelen fájdalmat okoz látni egy csomó egészséges táncos fiatalembert, akiknek ők nem kellene. Ha majomsziget nem volna, legalább ettől a fájdalomtól mentesek maradnánk és vigasztalódnánk azzal, hogy nincsen elég fiatalember és ezért jutott rájuk kevesebb, mint ahányról álmodoztak. De meg nekünk táncolónak is nagyon kellemetlen az a csoportosulás ott a közepén, mert az ember egy szót nem beszélhet a táncosával anélkül, hogy egyik vagy másik „majom” meg ne hallja és gunyosan el ne vigyorodjon. Már pedig szerkesztő urnak titokban megsugom, az ember nem azért bosszantozik el a kedves gardedámjától, hogy aztán hallja, amint a *Kolofon* Pista elhuzott szájával mondja a *Krausz* Misnek

— Látod, hogy nézett Elza a *Szekulekra*? Milyen szerencséje van annak a fickónak. Meghal érte az a leány.

Nohát az ilyen dolgok éppen elegendők arra, hogy elrontsák a kedvünket. Eltekintve attól, hogy ez a *Kolofon* ur úgy bosszantozik, mint egy isten és nekünk hosszú fogakat csinál, amint kihívóan ott nyegléskedik a terem közepén. Ugy látszik azonban új fény ragyog fel a távol keleten és

vége lesz a szívmegefájdításoknak. Teljes lélekkel csatlakozunk a szerkesztő ur által megindított mozgalomhoz és a kibontott zászlót fenn lobogtatjuk ezzel a kiáltással:

— Vesszen a majomsziget! Le a *Kolofon* Pistával! Szívélyesen üdvözlö a szerkesztő urat: *W. Elza — B. Mariska.*

U. i. Ja, igaz, majdnem elfelejtettük, hogy a k. szerkesztő ur tanácsot illetve eszközöket is kér tőlünk a kérdés megoldására. Erre nézve a következőket ajánljuk:

I. A központi fűtést a terem közepére kell vezetni.

II. Jótékonycélu bélyegeket kell árusítani a majomsziget lakói között.

III. Az illető fiatalemberek hitelezőit kell mozgósítani, hogy jöjjenek el a bálra. Azt hisszük ez lesz a leghatásosabb. Kiváló tisztelettel Fentiek.

Igen tisztelt szerkesztő ur! Először is a második kérdésre vagyok bátor felelni. Ugyanis szupé után ép oly illendő bemutatkozni, mint szupé előtt. Miért? Miért? Arra feleletet csak akkor adhatnék, ha valaki megmagyarázná, hogy voltaképp miért is nem illik bemutatkozni szupé után.

A majomszigeten bizonyos felsőbbsséggel nézik a majmok a táncolókat. Ők nem táncolnak, csupán csak megjegyzéseket tesznek a táncolókra. Ők azok, akik beugranak négyes rontóknak az utolsó figurákba, gondolván: jó viccet csináltak. De a majomszigetnél még nagyobb baj, hogy némely hölgygel kevesebbet foglalkoznak, illetve egyáltalán nem foglalkoznak a fiatalemberek. Ennek és a majomszigetnek megoldására ajánlanám az általános, egyenlő választójogot. A nő ép úgy felkérheti a férfit, mint a férfi a nőt. Azt hiszem, hogy akkor mind a két baj egyszerre lenne elintézve. Mert akkor az u. n. petrezselymes hölgy felkéri majd az u. n. majom-urat és a majom-urnak vagy fog tetszeni a tánc és ott marad és tovább táncol, vagy nem fog tetszeni és elillan. Fiatalemberről nem tételezem fel, hogy kosarat adna. Maradok a szerkesztő urnak teljes tisztelettel:

K. S.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Nem tudom kinek támadt az a zseniális ötlete, melyet lapja vasárnapi számában ismertetett, de bárki legyen az illető, bizvást számíthat a sok leányos anyák hálájára. Mert az, hogy szupé után nem illik bemutatkozni, olyan elavult és a modern mulatságok igényének meg nem felelő felfogás, amelyet tüzzel-vassal ki kellene irtani. Ez a felfogás egyformán súlyosan nehezedik a leányokra és a fiatalemberekre és míg egyrészt megfosztja leányainkat a táncosok jelentős csoportjától, másrészt elrontja a fiatalemberek mulatságát is. Ez a felfogás helyén volt akkor, a mikor a mulatságokat még nem kötötték össze kabarával meg hangversenyyel. A mulatság kilenc órákor megkezdődött és megállott az a felfogás, hogy tizenkettőig a szupé idejéig minden közeledni akaró fiatalembernek ideje és alkalma van a megismerkedésre. Illetlenség számba megy tehát, ha valaki elegendőnek tartja vacsora után bemutatkozni, a leányok tehát egész jogosan utasíthatják vissza az ilyen módon közeledőt.

De hogy állunk manapság? Majd minden bált, mulatságot hangverseny, kabaré, élőképek meg más efféle előz meg. A kabaré 9-től eltart másfél-két óráig, úgy, hogy mire a terem rendbehozzák és a tánc kezdetét veszi negyed, — féltizenkettő az idő. Már most tizenkettőig úgy-e alig lehet néhány tóurt eltáncolni. És minden fiatalembernek első feladata az ugynevezett kötelelességturokat letáncolni. Mikor pedig az idegen lányokkal kezdene megismerkedni, felhangzik a szupé kezdetét jelző sipolás és a szegény fiu, vagy a szegény leány, vagy néha a szegény anya is egy rosszul eltöltött éj emlékével távozik, mert épen azzal nem sikerült a megismerkedés, akivel óhajtották volna és akinek a kedvéért talán a mulatságot épen felkeresték.

Tisztelt olvasótársaim! Önök között bizonyára sok az anya, akik ép úgy átérzik ennek a helyzetnek fontosságát és az avult felfogás átkát, mint

e sorok írója. Fogjunk kezét valamennyien, mert hiszen gyermekeink boldogságáról van szó. Hány boldog házasság létrejöttét semmisítette meg az az ósdi felfogás, hogy szupé után nem lehet már bemutatkozni. És hány házasság végződött volna másképp, ha a szupé előtti ur helyét a szupé utáni foglalta volna el.

Ha mindenütt van evolúció, úgy kell lennie a bálók világában is. Nem maradhat minden úgy, mint volt nagyanyáink korában. Nagyanyáink korában nem volt még egy forint a marhahus kilója és könnyebb volt a lányokat férjhezadni. Minek most megnehezíteni a dolgot ilyen formaságokkal. Sőt épen a házasságok szempontjából egyenesen állami érdeknek kell mondanom a szupé utáni bemutatkozások lehetővé tételét.

Kiváló tisztelettel: *Egy anya*, aki két leányát már férjhez adta, de még kettő van otthon.

Tisztelt szerkesztő ur. A majomszigetet illetőleg nekem éppen ellenkező véleményem van, mint a szigorú Növegyleti elnöknő öngyóságának. Ha nem lenne, akkor fel kellene tálni, akár csak a szocializmust. Szükségünk van reá nekünk, *agglegényeknek*. Mit csináljunk mi öreg fiuk a bálban, ha eltáncolnak bennünket a szigetről, a hova mi önkéntesen száműzzük magunkat.

Mi tőlünk senki sem követelheti, hogy táncoljunk, mert mi már túl vagyunk a gyönyörökön és a — házasságon is. De azért még sem akarunk lemondani arról, hogy a fiatalok mulatságában épen a majomszigeten állva, ne találjunk ártatlan örömet. Azonban azt ígérjük, hogy illedelmesen viseljük magunkat *Agglegények*.

Tekintetes Szerkesztőség! Én egy négy-lányos családom vagyok, és foglalkozásomra nézve közvetítő kereskedő, aki csak a legnagyobb gyűlölettel viselhettem a majomsziget lakói iránt. Ezen nincs is mit esodálcózni, hiszen mint mondtam, négy leánnyal áldott (jaj, de hogy megáldott!) a terem és a négy közül az idei farsangon, — hogy kereskedői nyelven szóljak — kettőt is piacra dobtam. A szigetlakókkal pedig édes kevése fogok menni. Ezek a fiatalurak csak nézik a portékát, de az almába nem mernek beleharapni. Pedig mit csináljak én vele, ha farsang után is megmarad a portékám. Már eddig is elég pénzembe vannak. A majomszigetet csak úgy tudnám szivlelni, ha Robinzon szigetévé változna. *K. M.*

Drága Uraim! Az égre is, mit akarnak tőlünk? Tönkre akarnak tenni, meg akarnak semmisíteni, örömtelenné, sivárrá akarják tenni amúgy is kilátástalan jelenünket, vigasztalanná a jövő? Hát nem elég, hogy a balsors két ballábbal áldott meg bennünket, hogy *Prometheusok-ként* le vagyunk láncolva a parkettához, mert nem tudunk se bosszont, se kéréngőt, se hopszpolkát, se padipatinórt. Egyedül a csárdást tudjuk, de az se segít rajtunk, mert a modern leány ma a csárdásra is bosszont akar letteni. Hogy a jó isten verte volna meg azt is, aki kitalálta. És most elakarják venni utolsó mentsvárunkat, vigaszunkat a reménytelen sötét éjszakában. Hát nem elég szenvedünk mi modern *Prometheusok*, amikor látjuk, hogy szívünk hölgyét más ölelgeti, más teszi neki a szépet, más mond neki bókákat és vadidegen emberek bizalmasan simulnak hozzá, miközben bennünket a guta kerülgét és nem tehetünk ellene semmit, mert a drága nőtől egy lenézó mosoly kíséretében csak ezt kapjuk: „*Csibere*, maga még mindig nem táncol?”

És most attól is meg akarnak fosztani, hogy legalább láthassuk szívünk imádott bálványát. Nem elég, hogy a sors mind a két balkezét is ránk tette, most még önk is ránk nehezdednek egy harmadikkal? Hogy én ne hallhassam mit cseveg az édes, és mit dumál be neki az a hülye fickó, aki véletlenül megtanult ugrálni és ezért azt hiszi, hogy az évé a világ. Nem tisztelt szerkesztő ur! Addig,

amíg a majomszigetről figyelttem az isteni nőt, addig meg tudom ítélni meddig kacér csak azért, hogy nekem jobban tetszen és mikor lépi át ezt a határt. És az utóbbi esetben még van időm visszavonulni. Vegyék ki lábaim alól a majomsziget talaját és elveszett ember vagyok. Elvállalja-e szerkesztő ur a felelősséget az ebből eredő szerencsétlen házasságokért. Gondolják meg a dolgot uraim és ne tegyenek szerencsétlenné sok derek ifjút, akinek csak az a pechük, hogy botfülüek és nem tudnak táncolni. Kérve kéri ezt a „majomsziget” egy lakója.

Hetvenötéves vőlegény huszonkétéves menyasszony.

— Zavaros esküvő. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 5.

Nem mindennapi házassági ügy foglalkoztatja most a miskolci hatóságot. Egy 75 esztendő aggyastyán megszeretett egy 22 éves leányzót és feleségül vette. Ez azonban nem történt meg olyan simán, mintahogy itt leírjuk. A házasságkötés szabálytalanul ment végbe, mert előbb adta össze a jegypárt a rabbi, mintahogyan szabad lett volna: előbb járultak az oltár elé, mint az anyakönyvvezetőhöz.

Az eset különben így történt:

Wasserman Jakab, aki már 75 esztendő aggyastyán, Miskolcon az Ujvilág-utcában lévő „Messzelátó”-vendéglő tulajdonosa. Az öreg ur néhány héttel ezelőtt kijelentette a családjának, hogy 6 megnősül.

— Kit akar elvenni apa? — Kérdezték tőle a gyerekei.

— A sajszentpéteri Weisz leányt. Az egy nagyon szép leány.

A gyerekek nagyot néztek:

— De hiszen annak csak egy leánya van: a 22 éves Margit.

— Hát azt akarom elvenni. A multkor náluk voltam és nagyon megszerettem azt a kis lányt.

— Hisz az az unokája lehetne apának.

— Az nem baj. Én még nem vagyok olyan öreg, mint hinnének.

És hiába kapacitáltak az öreg vendéglőst, az ragaszkodott elhatározásához. A családtagok féltették a vagyont, (mert az öreg ur a vendéglőjből sok pénzt megtakarított) s erőszakhoz folyamodtak: eldugták a Wasserman születési bizonyítványát, hogy ne tudjon megesküdni. Azt hitték: e nélkül lehetetlen házasságot kötni.

Ez azonban nem gátolta meg a szerelmes vőlegényt abban, hogy egyházi uton megesküdjék. A miskolci zsidó pap össze is adta a szerelmes párt. Egy újságíró utána járt a különös ügynek. Felkereste a miskolci rabbit, aki a lakásán, leánya jelenlétében fogadta a hírlapíró.

— Igenis — mondta a rabbi én megeskütem azt a párt a Wasserman lakásán.

Az újságíró megkérdezte, hogy kötelessége szerint nem kérte-e el Wassermantól a polgári esketés megtörténtét igazoló tanusítványt, mert hiszen e nélkül nem történhetik egyházi esküvő.

A rabbi erre azt felelte, hogy nem kérte el, mert megbizott Wassermann szavaiban. Wassermann ugyanis azt mondta, hogy neki nincs meg a születési bizonyítványa, mert az ő születése idején nem vezettek anyakönyvet. Ilyenformán a polgári esketést nem lehetett megtartani, de a polgármester engedélyt adott arra, hogy a születési bizonyítvány adatait magában foglaló katonai állítási bizonyítvány megérkeztéig megtörténhessék az esküvő.

Arra a kérdésre, hogy nem szokta-e az esketések előtt a rabbi elkérni a polgári esketést bizonyító tanusítványt, a leánya felelt:

— Nem szokta a papa elkérni, mert megbizik az emberekben, a minthogy nincs is oka meg nem bizni bennük, mert nálunk nem játszik ki a törvényt. Bigottabb vidékeken, ahol a zsidók nem respektálják a polgári házasságot, el szokta kérni a pap, de nálunk nem igen.

Ezután az újságíró Szentpáli István polgármestertől kért felvilágosítást.

— Az nem igaz, hogy én házassági engedélyt adtam. De nem is adhatok. Wassermann tegnap eljött a lakásomra és arra kért, hogy miután elveszett a születési bizonyítványa, engedjem meg, hogy kihirdetés nélkül esküdhessen meg menyasszonyával. Én ezt megengedtem. De arra, hogy 6 előbb az egyházi esketést végeztesse el, erre én nem adtam, de nem is adhattam engedélyt. Hiszen ez törvénybe is ütközik.

A hatóság a szabálytalan esketés miatt vizsgálatot indított.

MULATSÁGOK.

A lutheránus-bál

*

Az ideai báli szezon megnyitója és bizonyára egyik felejthetetlen estéje zajlott le ma a Fehér Kereszt nagytermében. Aradváros előkelő közönségének nagyrésze gyűlt össze a lutheránus-bálra, amely nagyszabású lefolyásával, intim fesztelen hangulatával méltóan és sikeresen csatlakozik azoknak a mulatságoknak sorához, amelyeket a lutheránus-egyház az előző években rendezett.

Zöldelő babérfakkal, virágokkal, diszes szönyegekkel ékes feljártat fogadta az érkezőket. A Fehér Kereszt fényesen kivilágított, s gyönyörűen feldiszipált bálterme ajtajában frakkos rendezőség várta a vendégeket és vezette be őket a már kilenc óra tájban zsbongó, mozgalmalmas életű terembe.

Rövid idő alatt nagyszámu, előkelő közönség töltötte meg a termet. Bájós leánysereg és sok szép fiatal asszony várta az első keringő hangjait, hogy aztán pezsgő, vidám kedvvel, rózsásra pirult arccal megkezdjék a táncot. És mert jó táncosban nem volt hiány, tartott a bál ragyogó kedvben egész a reggeli órákig.

A tánc közben pedig vigan folyt a virágtombola, a városi kertészetből beszerzett szebbnél-szebb pompázó virágok kisorsolása.

A megjelent előkelőségek közül sikerült feljegyezni a következőket:

Fábray Sándor dr., az acev. vezérigazgatója, Varjassy Lajos polgármester, Purgly László földbirtokos, Institoris Kálmán ny. polgármester, ifj. Purgly János földbirtokos, Bajas János őrnagy, Barbini Sándor ezredes, Kohányi Róbert nyug. pénzügyi tanácsos, Abray Lajos nyug. igazgató, Vásárhelyi László földbirtokos, Jánossy Győző jószágigazgató-helyettes, Frint Lajos ág. ev. lelkész, Haász Antal földbirtokos és még számosan.

A bál rendezősége a megjelent urhölgyek névsorát az érkezés sorrendjében a következőképp állította össze:

Asszonyok: Kneffel Lajosné, Lautner Mátyásné, Pareán Jánosné, Weisz Endréné, Fejér Gyuláné, Haszlinger Ferenéné, Unger Péterné, Forray Sándorné, Kállay Gyuláné, Vajda Jánosné, Fleischer Adolfné, Schaffer Rikárdné, Obetkó Mihályné, Abray Lajosné, Sarlot Domokosné, dr. Végh Endréné, Kohányi Róbertné, Hofbauer Sándorné, Steiner Jakabné, Junkert Péterné, Berger Gyuláné, Sármezey Endréné, Damaszkín Istvánné, Kövér Zsigmondné, dr. Fábray Sándorné, Skrainka Lajosné, Horváth Antalné, Purgly Lászlóné, özv. Kiss Gézáné (B.-Csaba), Steiner Ferenéné, Reicher Károlyné, Rolkó Kálmánné, Zerkovitz

Rudolfné, özv. Sordován Jánosné, özv. Tomka Gyuláné, Knotty Gézáné, ifj. Purgly Jánosné, Matusik Mártonné, Ottovay Józsefné, Rihmer Jánosné, Bartha Ferenéné. (Szeged). Jánossy Győzőné.

Leányok: Haszlinger Böske, Bartha Ilonka (Szeged), Unger Ilonka, Meisztrovich nővérek, Kállay Dalma, Vajda Ilonka, Fleischer Etus, Abrai Gizi, Sarlot Fanny, Kohányi Zelma, Hofbauer Elma, Sármezey Irma, Monti nővérek, Funkert Margit, Damaszkín Ilona, Vásárhelyi Lili, Kövér nővérek, Fábry Nóra, Skrainka Fanny, Horváth Márta, Reicher Ilonka, Rolkó Gizi, Baghy Sárika, Knotty Emmi, Richmer nővérek, Jánossy Böske.

(=) A katolikus bál. (Január 14-én a Fehér Kereszt nagytermében.) A katolikus bál iránt napról-napra annyira fokozódik az érdeklődés, hogy a karzatjegy előjegyzést már a napokban megkezdte a rendezőség. A közönség kényelmére családjegyet, személyjegyet és karzatjegyet Hoffmann Antal női divatruházában, Maresch Gyula diszműáru, Brunner Béla férfidivat üzletében és Bauer Gyula kereskedőnél helyezte el a rendezőség. A táncos gárda részére táncosjegyek lesznek. A báli meghívók szétküldése is befejezést nyert s felkéri a rendezőség mindazokat, akik tévedésből meghívókat nem kaptak, hogy meghívóért az Aradi Autonóm Katolikus Körhöz (Batthyány-utca Szántay-ház) sziveskedjenek fordulni.

(=) Az aradi köz- és magánhivataloknál alkalmazott altisztek és szolgák január hó 7-én tartják a „Gambrinus” vendéglőben táncvigalmukat. Az eddig megnyilatkozott érdeklődésből ítélve azt hisszük, hogy e multság sikere vetekedni fog az előzőkkel. A multság tiszta jövedelme egy létesítendő társaság Otthon javára szolgál és erre való tekintettel felülfizetéseket és jegymegváltásokat köszönettel fogad a rendezőség. Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér. Az estély kezdete 8 órakor. A multság védnökségét Nemess Zsigmond orsz. képviselő elvállalta. Az est sikere érdekében egy jól szervezett 50 tagú bizottság fejt ki buzgó munkát.

(=) Az Aradi Hajós Egylet január 7-iki táncestélye iránt szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik. Az estélynek kiváló érdekességet kölcsönöz az, hogy a rendezőségnek sikerült megnyernie Beleznay Margitot, a temesvári színház népszerű primadonnáját, ki modern kabaré számokat fog előadni. Az aradi színtársulat tagjai közül Beregi, Csányi, Heltai és Huszár fognak fellépni, értékes énekszámakkal. A kabarén közreműködik még Löwy Rózsi is, akinek énekművészetét sokszor őszinte elismeréssel honorálta az aradi közönség.

(=) Tánckolonok. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, valamint a nyomdászok és az ipari alkalmazottak egyrésze által rendezett kisebbszertű táncestélyek f. hó 8-tól kezdve ismét minden vasárnap megtartatnak a Fehér Kereszt nagytermében. Belépti-díj hölgyeknek 60 fill., férfiaknak 80 fillér.

(=) Kereskedelmi alkalmazot'ak bálja. A kereskedelmi alkalmazottak idei nagy báljukat f. hó 14-én rendezik a Központi szálloda nagy termében. A 200 tagú rendezőség minden agilitását latba veti, hogy a siker a mely minden évben e bálnak kijutott, ne maradjon a korábbi évek sikere mögött. A meghívókat a rendezőség már kiküldötte, a ki még meghívót nem kapott, de ilvenre reflektál, az sziveskedjék óhaját bármely kereskedelmi alkalmazottal közölni. Jegyek ugyancsak a kereskedelmi alkalmazottaknál válthatók előre.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

Az aradi lóvágóhid.

A tanácsnok álma.

— Mozifelvétel hat képben. —

Első kép:

(A lóvágóhid elhatározva lesz.)

Színhely a városház tanácsterme. Kopasz és nem kopasz, szakállas és nem szakállas, öregebb és fiatalabb városatyák elkeseredetten vitatkoznak. Egy védőügyvéd (lópárti) oly meghatározó beszéddel veszi védelmébe a lovakat, hogy sokan könyeznek. Az ellenpárt „szavazzunk, szavazzunk” kiáltással felugrál helyéről. A szereplők szájáról látszik, hogy óriási a zaj. Elnök elkeseredetten rázza a csengőt és elrendeli a szavazást. A gazdasági tanácsos a lovak legnagyobb ellensége, párthiveivel leszavazza a lópártot. A lóvágóhid meg lett szavazva.

Második kép:

(Nem izlik a vacsora)

A tanácsos ur hazamegy és vacsorához ül. A szobaleány egy tálon virslit hoz be. A tanácsos vesz belőle, de nem eszik csak egy pár falatot. Nem izlik neki. Kimerült a közgyűlésen. Iszik egy pohár borocskát, szundikálni kezd és el is alszik.

Harmadik kép:

(A tanácsos ur álma; a ló boszút áll.)

(Ezt a képet úgy kell megcsinálni, hogy a vászon bal sarkán sötét keretben látható a tanácsos; az asztalnál ül és alszik. A következők pedig a színen történnek.)

A gazdasági tanácsos ruganyos léptekkel halad a közgyűlés hazafelé. A sarkon egy ló áll egy kocsi mellett. Dühösen kirug a tanácsos felé, majd ijeszten rámereszti szemét. A tanácsos megrettenve ugrik hátra és a kalapja leesik.

Változás.

A vásznon egy óriási lófej látható kugligolyó nagyságu kidülledt szemekkel. Előtte a tanácsnok égbe meredő hajjal áll.

(A harmadik kép folytatása.)

A tanácsnok ijedten sietni kezd. Egyszerre egy automobil közeledik feléje. Mikor közelébe ér, egyszerre vad lovak által vontatott kocsivá változik, amely a tanácsnok felé tart. A tanácsnok félreugrik. Majd beül egy konfisba. Alig haladnak egy pár lépést, mikor a tanácsnok a kocsi belsejében ülve látja, hogy a kocsi lólábakon futó óriási virsli húzza. Kinyitja a kocsi ajtaját és kiugrik a kocsiból, amely tovább halad. Egy ház előtt a tanácsnokot kutyák támadják meg. Felemeli botját, hogy elriaszassa az állatot, amely ebben a pillanatban lángot lehelő pegazussá növekedik. A tanácsnok a látványtól megrémül. Hamarosan jön egy ismerőse, aki hazaviszi.

Negyedik kép:

(A győtrő álom folytatódik.)

A tanácsnok belép az udvarába, amely ebben a pillanatban lómészárszékké változik át. Epen egy lovat vágnak le a munkások. A ta-

nácsnoknak majdnem földbe gyökerezik a lába. De mégis elindul és a fal mellett behúzódik a szomszéd lakásba.

Ötödik kép:

(A boszuálló csapás.)

A szoba helyén husnemű gyár van. Nagy garmadákban hevernek a friss és füstölt husneműek. A munkások nincsenek jelen. Egyszerre a husneműek megmozdulnak és maguktól a szoba közepére gurulnak. A tanácsnok nem tud mozdulni a rémülettől. A husdarabok egy darabig keveregnek a szoba közepén, aztán mindegyik meghatározott helyre ugorva egy szörnyűséges állat alakul ki belőlük. Egy óriási ló, amelynek törzse hatalmas lópárizsi, nyaka lósajt, a esontjai füstölt lósonkák, a lábai pedig szalámi és forrázott lócsülök. A lófej helyen óriási disznófej van szájában nagy citrommal. A rémállat lábaival dühösen kapalózik és vadul csapkod a farkával, amelynek minden szála egy félméteres kolbászdarab. Majd dühösen ront a tanácsnok felé. A tanácsnok félelmében öklével hatalmas ütést mér az állat fejére.

Hatodik kép:

(Kellemetlen ébredés.)

A hirtelen változott kép a tanácsnok szobáját ábrázolja, a tanácsnok épen nagyot üt az asztal közepére. Az edények széthullanak és a tanácsnok riadtan ugrik fel. Egy kissé hadonázik a levegőben, aztán gondolkodik, végig simítja a homlokát és elmosolyodik.

(A kép elsötétül.)

Opál.

A kormányelnök Bécsben.

— Rubinek Gyula röpirata. — A koalíció szerződése. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 5

A miniszterelnök ma este Bécsbe utazott, hogy részt vegyen a közös minisztertanácson. Khuen gróf nem jelenik meg a király előtt, amiből némely lap arra következtetett, hogy a felség nagyon gyöngékedik. Sokat beszélnek most arról a röpiratról, amit Rubinek Gyula adott ki annak cáfolatára, mintha ő csak papiragrarius volna. A röpiratban sokat foglalkozik Sándor Pállal, akiről azt írja, hogy a merkantil vezér egyszer vele (Rubinekkel) bizonyította a saját becsületességét. Es most mégis olyan beszédben támadt rá, amelyben kétségbe vonja Rubinek tisztességét.

A politika mai eseményéről ezt jelentik nekünk:

A miniszterelnök Bécsben

Félhivatalosan jelentik Budapestről, hogy holnap, pénteken délelőtt Bécsben a közös külügyminiszteriumban Aerenthal gróf elnöklésével közös miniszteri értekezlet lesz. Tárgyalás alá kerül több oly részletkérdés is, a melyek a január 28-án Budapesten ismét megkezdődő delegációs tárgyalásokkal állanak összefüggésben. A közös miniszteri értekezleten való részvétel céljából Khuen gróf miniszterelnök ma este Bécsbe utazott, azonban még a holnap nap folyamán visszatér Budapestre. A közös miniszteri tanácskozáson Lukács László is résztvesz, aki ma délután elutazott Bécsbe.

Budapestről jelentik: Khuen gróf miniszterelnök ma este titkára, Bárczy István dr. kíséretében Bécsbe utazott, ahová Lukács László pénzügyminiszter már a délutáni gyorsvonattal elindult. Illetékes helyen közlik, hogy azok a hírek, mintha a miniszterelnök holnap azért nem jelenne meg a király előtt, mert hivatalo-

san közölték a miniszterelnökkel, hogy a király gyengélkedése miatt nem fogadhatja, nem felel meg a valóságnak. A lapok hireivel szemben meg kell állapítani, hogy a miniszterelnök kizárólag abból a célból utazott fel Bécsbe, hogy Lukácssal együtt részt vegyen a holnap közös miniszteri értekezleten. Khuen a magyar kabinat jókívánatainak tolmácsolására a jövő héten jelenik meg a király előtt.

A Ház munkarendje.

Budapestről jelentik: A szerb kereskedelmi szerződés általános vitáját befejezte ma a Ház s a javaslatnak most már csak részletes vitája van hátra. Ezzel valószínűleg egyetlen ülésben fognak végezni. A szerb szerződés után a bankjavaslat kerül sorra. A képviselőház legközelebbi ülését azért tartja hétfőn, mert holnap Vizkereszt napja van, holnapután (pedig a görög keleti román karácsony kezdődik. Polónyi bankindítványának megokolását ugyan csak hétfőre halasztotta.

Az érzékeny Kossuth.

Budapestről jelentik: Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek mai beszéde közben kis incidense támadt Kossuth Ferencel. A miniszter beszédének egy helyén ezt mondotta: „... Amikor a függetlenségi párt volt kormányon...” Kossuth erre közbeszólt:

— Sohase volt kormányon.

Hieronymi azonban, úgy látszik, ezt nem hallotta, mert beszéde folyamán még kétszer használta ugyanezt a kifejezést, noha a baloldal zajosan tiltakozott. Kossuth elvesztette hidegvérét és a padra csapva haragosan kiáltott:

— Aritmetikával szemben nem lehet vitatkozni.

— Mivel? — kérdezte Hieronymi.

— Aritmetikával. Számtannal. A függetlenségi párt sohase volt kormányon csak a kormány egyharmadrésze volt függetlenségi, — volt a válasz.

Hieronymi végre megértette, hogy miről van szó és ezzel csillapította le Kossuth érzékenységét:

— Kérem alásan óvakodni fogok ezután bármikor is függetlenségi kormányról beszélni.

Hogy szerződött a koalíció.

Budapestről jelentik: A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén egy fővárosi estilap h iradása szerint Heltai Ferenc felállott és Kossuth Ferenc jelenlétében szóvá tette azt a szerződést, amelyet a koalíciós kormány kötött volna a salgótarjáni köszénbánya részvénytársasággal. Ez a szerződés 16 évre szól és a kormány garantálja benne a részvénytársaságnak, hogy szénszükségletének 42°/_o-át tőle fogja beszerezni, de biztosítja arról is, hogy a termelési költségek emelkedésének arányában fogja emelni a szén árát is. A bizottságban ez a leleplezés a nevezett lap h iradása szerint kinos szenzációt keltett. Kossuth sápadtan mondott valamit s megállapodott a miniszterelnökkel, hogy a kormány a vitának ezt a részletét nem adja ki tudósításban a nyilvánosságnak.

Hieronymi a lap munkatársa előtt így nyilatkozott a dologról:

— Heltai bejelentése csakugyan megtörtént s mi tudomással vettük, de véleményt nem nyilvánítottuk.

Heltai azt mondja, hogy felszólalása minden személyi célzattól ment volt.

A nevezett lap még megemlíti, hogy a szóbanforgó szerződés mintegy rekompensáció volt a Salgótarjáninak azért, mert át kellett adnia a koalíciós kormánynak egy bányaterületet, melyet régebben bérelt és amely szerződés szerint még 16 évig maradt volna birtoká-

ban, Wekerle ezzel a széngazdag területtel akarta jóvátenni szerencsétlen bányapolitikáját.

Budapestről jelentik: *Rubinek Gyula* az Omge igazgatója brosúrát írt, amelyben élesen megtámadta Sándor Pált. A brosúra telve van az agráriusok kereskedő-ellenes kiszólásaival. A drágaság ellenes akcióban Aehrenthal kezét látja, aki Szerbiának akart kedvezni. A mezőgazdaság köré egész merkantilgyűrű fonódott s hogy a mezőgazdaság megfojtása nem sikerült, az Serényi Béla gróf érdeme, aki megbuktatta a komplottot. A röpirat ezután polemizál Sándor Pállal, tiltakozik az ellen és tagadja azt, mintha a papir-agráriusok jól jövedelmező merkantil-üzleteket folytatnának. Felemlíti Rubinek, hogy a perrendtartás tárgyalásakor Sándor Pál egy általa is személyesen ismert képviselőkből álló társaságban azzal védte igazát, hogy reá, Rubinekre hivatkozott, ezekkel a szavakkal:

Ime, itt van Rubinek, ő ismer engem és tudja, hogy tisztességes ember vagyok.

Aki saját tisztességének bizonyítására ily szokatlan eszközöz nyúl, az tanui megválasztásánál bizonyonnyal a kellő óvatossággal jár el és Sándor Pálnak nincsen joga az ő meggyőződésének tisztaságát és őnzetlenségét kétségbevonni.

A védőreform elhatalosítása.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt a miniszterelnök hosszasan tanácskozott pártja vezető embereivel, *Berzeviczy Alberttel*, *Láng Lajossal*, *Kabos Ferencel*, de a Kossuth pártiakat is bevonták a megbeszélésbe. A konferencia természetesen nagy érdeklődést keltett és a legkülönbözőbb hírek keltek nyomában. A miniszterelnök tényleg nagyfontosságú dolgot tárgyalt meg a parlament vezéréberekkel. Arról van szó, hogy a Ház munkarendje megváltozik. Az eddigi megállapodás szerint a szerb szerződés után a bankjavaslat és a költségvetés jött volna a sorra, április elején pedig a véderőtvény reformját vették volna elő. Az osztrák válság ezt a számítást keresztül huzta. *Bienérth* báró hivatalnokminiszteriumot akart, melylyel ugyan a 14. §. segítségével ráoktrojhatná Ausztriára a bankjavaslatot, de ez a kormány nem állhat a véderőtvény képviselőjében a Reichsrat elé. Arról pedig szó se lehet, hogy a magyar képviselőház addig megkezdheti a véderőtvény reformjának tárgyalását, míg az osztrák parlamentben is sorra nem kerül. Azért *Khuen gróf* foglalkozik azzal az eshetőséggel, hogy csak késő ősszel hozza a véderőtvény revízióját a Ház elé. Csak az a kérdés foglalkoztatja most a kormányt, hogy a rendelkezésére álló idővel mit csináljon, ha áprilisig letárgyalták az összes készletben levő javaslatokat. Hír szerint a közigazgatás államosításának keresztülvitelével fognak próbálkozni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A szegénytónulokat segélyező egyesület február negyedik báljának hangversenyén énekar is fog szerepelni. Az egyesület elnöknője, *Hauser ezredesné* a lapok útján kéri fel mindazokat az uriaszonyokat, urilányokat és urakat, akik a szegénytánulókért hozzák azt az áldozatot, hogy a kórusban részt vesznek jelenjenek meg vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor a városháza emeleti tanácstermében, ahol a kórus szervezését beszélik meg. Külön meghívókat az egyesület elnöknője nem bocsátott ki s ezért kéri, hogy a lapok felhívását vegyék hivatalos meghívásnak.

(*) Adományok a szegénytánulóknak. Báró *Bohus Zsigmondné* Budapestről kézimunkákat küldött az aradi szegénytánulók egyesületének, özv. *Szeccsánszky N.-né* is megajándékozta a szegénytánulók. A nemesszívű adományokért uton mond halás köszönetet az egyesület elnöknője, *Hauser ezredesné*.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: Délután: *Rozmaring* néni, vigjáték. Este: *Cigányszerelem*, operett. A) bérlet. Szombat: A király, vigjáték. Várnay Jenő jubileuma. B) bérlet. Vasárnap: Délután: *Aranyember*, szinmű. Este: *Cigányszerelem*, operett. Bérletszünet.

* A Kölcsey-egyesület zenetörténeti előadása hétfőn a legváltozatosabb lesz azok sorában, melyeket eddig rendeztek. *Zoltai Mátyás*, *Csányi Mátyás* és *Wagner József dr.* előadással rendezett, *Juhász Ferenc* előadásának esztétikai illusztrátorai valóságos hangversenynyé teszik a hétfői felolvasást. A kuruckort megelőző magyar zene a regösök szép és érdekes nótái *Huszár Károly* szinművészen fognak méltó kifejezőhöz jutni. *Huszár* a budapesti Néprajzi Társaságban *Vikár Béla* által rendezett történelmi hangversenyén valamint a budapesti Lipótvárosi Kaszinóban ilyen történeti dalok magyaros előadásával már sikereket aratott. Érdekeseke lesznek a magyar zene fejlődésének a megértéséhez azok az évszázados gyermekdalok is, melyeket néhány ifju tanítónövendék fog bemutatni *Zoltai Mátyás* vezetésével. A Kölcsey-egyesület hétfői, valamint a március hónapig ezután rendezendő felolvasásokra az ősszel kiáltott igazolványok jegy gyanánt szolgálnak. Ujonnan belépő tagok a 4 korona tagsági díj lefizetése mellett 7-ikén 4-5-ig az egyesület színházépületi helyiségében kaphatnak ilyen igazolványt.

* A tárlatról. Már csak néhány napig lesznek nyitva a Kazinczy-utcai muzsza-templomnak, az Aradi Képző és Iparművészeti társulat kiállításának kapui. Befejeztéhez közeledik a tárlat és már most megállapítható, hogy a rendezőség meglepéssel tekinthet arra a munkára, melyet a művészetek megkedveltetése céljából elvégzett. Az aradi közönség meg is érdemli, hogy feltétlenül művészi magaslaton álló alkotásokkal közeledjenek feléje, mert míg a Debrecenben lezárult képkiallitáson egy mű talált vevőre, addig Aradon, ahol annyi magánjellegű képvásár előzte meg a társulat kiállítását, tizenöt művész munkája kelt el már ez ideig is. Ma *Knopp Imrének* — *Anya a gyermekével* című képét, a kiállításnak egyik gyönyegét, megvette *Dőry Jenő*. Több képre vételi ajánlat van a rendezőségnél és még a város is fog bizonyára a maga gyűjteménye részére néhány képet vásárolni. A kiállítás január 8-án zárul és a rendezőség ez uton tudatja, hogy a megvásárolt képek január 9-ikén hétfőn vihetők el, vagy pedig ha a vevők óhajtlják, megjelölt címre elküldetnek. A helybeli kiállítókat is kéri a rendezőség, hogy műveiket hétfőn sziveskedjenek elszállíttatni.

* *Felhő Rózi kabareban*. Közöltük ma, hogy *Felhő Rózi* a szegedi színház primadonnája *Pozsonyba* szerződött. A primadonna most arról értesít bennünket, hogy ő még nem szerződött el, mert felmegy a fővárosba és ott egyelőre egy kabareban lép föl. De a Vigszínházba is föllép. A Tatárjárás mogyoróssyát alakítja, mert a szerző egy előadásra meghívta a Vigbe.

* *Várnay Jenő jubileuma*. Szombaton meleg szeretetteljes ünnepe lesz a színháznak. *Várnay Jenő*, a szintársulat rokonszenves, mindenki által tisztelt és nagybecsült művésze ünnepli működésének 15 éves jubileumát. A jubiláris művész *A király* című bohózat képviselőjét játsza, amely egyik legkiválóbb alakítása.

* *Eugen Isayét a világ legelső hegedűművészét sikerült Weisz Leó hangversenyirodájának egyetlen egy estére megnyernie. A hangverseny, amely kétségkívül az idei szon legnagobb művészi eseménye lesz, február hó 25-én fog lezajlani a Fehér Kereszt szálló dísztermében. Jegyeket Weisz Leó hangversenyirodája árúsít.*

* *Culp Julia Aradon*. *Culp Julia* világhírű dalénekesné január 17-én tartja hangversenyét a Fehér Kereszt-szálló nagytermében. Jegyek *Weisz Leó* hangversenyirodájában kaphatók.

* *A testőr premiérje*. Az aradi szintársulat a jövő héten mutatja be *Molnár Ferenc* nagyszerű vigjátékát, *A testőr-t*. A szintársulat nagy ambícióval készül a bemutató előadásra. A címszerepet *Szendrey Mihály* igazgató játsza.

* *A Nyugat* negyedik évfolyamának elsőszáma piszes, új címlappal, nyolcvnyi terjedelemben jelent meg. *A Nyugat* új címlapját *Falus Elek* festőművész tervezete. *A Nyugat* újévi számban kezdi közölni *Móricz Zsigmond*, a kiváló írónak „*Az isten háta mögött*” című regényét. *Ignotus* Fenyő Miksa és *Osvát Ernő* szerkesztésében megjelenő kiváló szépirodalmi folyóirat a következő gazdag tartalommal jelent meg: *Móricz Zsigmond*: Az isten háta mögött regény, Szép Ernő: „Csunya és ártalmas dolog, hogy a felkelő nap rád süt és te még tétlenül heversz ágyadban.” (Szent Ambrus) *Ignotus*: Részlet egy *Keller-előadásból*. *Karinthy Frigyest*: Versek. *Nagy Zoltán*: Csak álom (Novella). *Ady Endre*: „Buda halála”-ról. *Szilágyi Géza*: A halál poni-lova (Vers). *Szini Gyula*: Régi lapok felé hajolva (II. *Daumier*). *Peterdi István*: Mégis (Vers). *Füst Milán*: *Aladdin atya* sirjánál (Novella). *Krudy Gyula*: *A bujdosó B. P.* (Egy ismeretlen magyar költő élete és szenvedései). *Bán Ferencz*: Szerdától-szombatig (Regény). *Halász Imre*: Egy letűnt nemzedék. (Nyolcadik közlemény). *Deák Ferenc* II.) *Lesznai Anna*: Versek. *Az Árva Mariska* Napjai. *A politika mögül*: *Ignotus*: Igazgatás és parlamentarizmus. *Basch Imre*: *Lordok*, *Figyelő*. *Ambrus Zoltán*: *Heltai Jenő* új költeményei. *Bródy Sándor*: *Az árva Mariska* napjai. *Rózsaffy Dezső*: *Anderkó Gyula*. *Lengyel Menyhért*: *Ujházy Ede*. *Lengyel Menyhért*: *Ignotus*: Színházi dolgok. *Herceg Ferenc*: fehér páva. *Kafka Margit*: *Balázs Béla*: A vándor énekel. *Fürst Milán*: *Hoffmannsthal*: *Elektra*. *Tóth Árpád*: *Mihály Rezső*: *Bariék kalandjai*. *Farkas László*: *Kozári*: *Emberi okmányok*. *Bárdos Artur*: *Játékok*. *Ujhelyi Ánador*: *The Dukess of Devonshire* és társai. *Bálint Aladár*: *Kerpely Jenő*: *Hírek a Nyugat Köréből*. *A Nyugat* főmunkatársai: *Ady Endre*, *Ambrus Zoltán*, *Babits Mihály*, *Halász Imre*, *Hatvany Lajos*, *Lengyel Menyhért*. A „*Nyugat*” előfizetési ára: egész évre K. 20.—, félévre K. 10.—. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Mérleg-utca 9. sz. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

* *Scherlock Holmes* Rendkívül izgalmas és érdekes dráma szerepel az Uránia-színház holnapi műsorán. A világhírű detektivnek, *Scherlock Holmes*nek bámulatosan ügyes és veszedelmes tettei vonulnak fel egy dráma keretében. Soha olyan népszerű alak nem volt, mint a zseniális világdetektiv, aki halálos veszedelmekkel dacolva nyomozza ki a legveszedelmesebb gonosztevőket és juttatja őket az igazságszolgáltatás kezére. Valóságos bravúrral dolgozik *Scherlock Holmes*, akinek legérdekeesebb és legizgalmasabb kalandjait mutatja be az Uránia. A holnapi műsor különben a szokott változatos és élvezetes. Szerepel rajta egy látványosság, négy dráma, egy humoros képsorozat, egy színes vigjáték és egy tanulságos látványosság.

* *A természet csodás alkotásainak bemutatásából*, az élet megrázó drámáiból s a hangulatkeltő bohózatokból válogatta össze az Apolló-színház az új műsorát, melyet pénteken, vízkereszt ünnepén mutat be először. Gondot ad megállapítani, hogy melyik képet emeljük ki a műsorból. Valamennyi gyönyörű látványt nyujt s halás szórakozásban részeseit a közönséget. *A tiroli vizesésekről* készített felvételek megismertetik a nézőt a természet legszebb tüneményével. Felejthetelenné teszik előttünk az Alpeinek vízzuhatainak elragadó látképét. *A katon*a becsülete az élet szomorú perceit varázsolják a közönség elé. *Megható* ez a katona-dráma, melynek hőse tragikus sorsot él át. *A Hová tettem a tollamat* s a *Varietében* című képek vigságot, kacagást váltanak ki. *Groteszk* alakjai bőven nyujtlják a nevetés ingerét. *A műsor* többi száma is pompás felvételekből van összeállítva. Az ünnepnapon már délután megkezdődnek az előadások. Szombaton a rendes időközökben tartja meg az Apolló-színház az előadásait, szintén változatos s gondosan összeállított műsorral.

Itt a farsang...

Tehát bevonult! Ma éjszaka vonult be diadalmasan. Hogy kicsoda? Kedves asszony-ném, vagy bátyámuram, — mert a fiatalság ezt nem is kérdezheti — igen ő, sőt Ő vonult be, őfelsége Karneval herceg. És ha asszony-ném vagy urambátyám fanyaran mosolyog és azt mondja: ez már végtelenül elkoptatott frázis, erre meg én jegyzem meg, hogy tessék csak visszagondolni egy pár, esetleg jó pár eszendővel és ha a mosolygásukat akkor se fogják szép emlékek édessé varázsolni — akkor ne én rám vessenek ezért. Sőt iparkodjanak mindenki előtt titkolni, hogy régi szép farsangi időkből nem maradtak könyveket kicsaló édesbus emlékeik.

De különben is nem az elvirágoztaknak készül ez a szezonikk-féle írás. A kacsnjammeres embernek kár a mulatásról beszélni, mert még meg is haragudhatik érte. Az öregek pedig állandóan „macskajajban” szenvednek. Különösen ha családapák. Mert a fiuk-lányuk mulatságától többnyire a papák, mamák kapnak eszmőt, amely nem is egy fél vagy egy napig, hanem az egész farsang alatt tart.

A fiatalság, amelyet csak muló kimerültség fog el egy-egy farsangi est után, szívesen olvas el mindent, ami a farsangról íródik és annyi vig mulatságot kíván magának, ahányszor csak olvashatja az édes, vidám, pajkos, pajzán és egyéb becéző jelzőkkel dicsért Karneval herceget a lapokban. Pedig elégszer látja! Talán még ezt a cikket is elolvassa, amiben arról akarok pár sort írni, hogy mint minden szezonnak, a farsangnak is megvannak a jellemző sajátosságai.

Például máskor, ha egy gondolatba mélyedt redős homlokú, megroggyant férfit látok, sajnálkozva konstatalem magamban, hogy ezt a szegény felebarátomat valami ismeretlen súlyos baj gyötri. Ilyenkor farsang táján mindjárt hajlandó vagyok azt hinni, hogy az illető beteg ember sajnálatra méltó családapa, aki két-három leányát báloztatja. Lehet, hogy tévedek néha-néha, de tévedni emberi dolog.

De miután tudom magamról, hogy az emberek hajlandók felületesen itélni, arról is meg vagyok győződve, hogy a mosónőm feltétlenül a majomsziget egyik derék tagjának tart. Mert ninosenek harmonikává izzadva a gallérjaim. Ilyenkor ugyanis a mosónők nagyon bölcsen tudják, hogy a teljesen átázott fehérnemű nem jelenti azt, mintha tulajdonosuk vízbe esett volna...

Ámbár sokan vannak azért, akiket a farsang belepottyant a vízbe. És ha valaki a vízbeesettek statisztikáját megakarja csinálni, az ne menjen az egyébként biztos forráshoz — a zalogházba. Itt azt kellene konstatalnia, hogy a fiatalságnak farsangkor van legtöbb pénze, mert még a frakkot, ezt a leginkább nélkülözhető ruhát is kiváltják ilyenkor. Csakhogy az érem másik fele a bankigazgatók előszobájában van, ahol a báltermek esillogó ingmellű fiataljai mostanában gyakran találkoznak gondoktól (?) elcsigázott arccal. Sőt ennek az éremnek, amiről most beszélök — sajátságos — harmadik oldala is van, amely megmagyarázza, hogy miért van épen a nyári hónapokban a legtöbb gavalér váltó ovatolás...

No és hogy a sok jellemző sajátosság közül a legfontosabbat is megemlítsöm, a farsang ma-

gyarázza, hogy miért van tavasszal a legtöbb esküvő. Karneval herceg daliás levente letére a házasságszerzés prózai mesterségével is foglalkozik, nem kis boszúságára Szondy páternek, akinek délelőtti nyugalmát a tavaszi ábrándozásait gyakran zavarják meg azok a párocskák, akik házasságközvetítője Karneval mester volt.

HIREK.

Főorvos és nyelvtanár.

— A szerelem örültje. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 5.

A lipótmezei tébolydában tegnap délelőtt egy előkelően öltözött hölgyet vittek be. A rendőrségről szállították a tébolydába Françoise Grange francia nyelvtanárnőt, akinek a szerelem vette el az eszét. A művelt és szép harminchéároméves nyelvtanárnő Párisból került Budapestre, ahol igen előkelő családok gyermekeit tanította.

A budapesti orvoskongresszus előtt Manning Vilmos dr. sebésztanár és kórházi főorvos egy francia tanárnőt keresett, mert gyakorolni akarta magát. A főorvosnak Françoise Granget ajánlották, aki három hónapig tanította. Manning aztán, mert a tanulásra nem volt több ideje, megköszönte a tanárnő fáradságát és innen kezdődik a szegény leány kálváriája. Mikor a főorvos tudomására hozta, hogy nem akar többet tanulni, a tanárnő összeesett, sírógörcsöket kapott és bevallotta, hogy szerelmes az orvostanárba. Ettől kezdve nem volt nyugta Françoise Grangetől.

A szerelmes lány a Horánszky-utcai ház előtt várta állandóan a professzort és nem egyszer rögtönzött jeleneteket, sőt egy ízben Manning dr. kocsija elé vetette magát. Ekkor a rendőrség elé is került az ügy, de a tanárnőt elbocsátották, mert megígérte, hogy felhagy a zaklatással és Párisba költözik. Ezt meg is tette, de október elején újra visszajött Budapestre, de ekkor már megbomlott az agya és a főorvost tiltott operációra való felbujtással vádolta. A hamis feljelentésben elmondta, hogy Manning tanár küldte őt Párisba Lamberth tanárhoz, aki személyesen hajtotta végre a műtétet.

A budapesti rendőrség kötelességszerűen megindította a vizsgálatot, de kiderült, hogy a feljelentés minden alapot nélkülöz. Igaz ugyan, hogy Françoise Grange járt Párisban Lamberth tanár klinikáján, de ott egészen más betegség miatt kezelték. A rendőrség újra figyelmeztette a leányt, hogy hagyjon fel a tanár üldözésével, a mit az újra megígért és egyideig ügylátszott, hogy szavát meg is tartja. Ez a fogadalma azonban nem volt tartós, mert rövidesen felkereste Manning doktor ügyvédjét, Bedő Mórt, a kit arra kért, hogy eszközölje ki, hogy havonként legalább kétszer láthassa Manningert, mert különben el-sorvad.

Manninger belement a különös egyezségbe és havonta kétszer találkozott a leánnyal. Ezek a randevuk azonban csak rövid ideig tartottak. A legutolsó december huszonharmadikán lett volna, de Manninger vidéken tartózkodott és nem jelenhetett meg a találkán. Ekkor aztán kitört az örülttség Grange kisasszonyon és törni, zuzni kezdett. Csak nagynehezen tudták megfékezni. Majd azt kiabálta, hogy vitriollal megöli a főorvost és mindenkit, aki boldogságának útjában áll.

Bedő Mór dr. végre is kénytelen volt feljelenteni Françoise Granget életveszélyes fenyegetés és zsarolás miatt. Tegnap előállították a leányt, akiről az inspekciós rendőr orvos meg-

állapította, hogy közveszélyes örült. Beszállították a lipótmezei tébolydába és most talán nyugta lesz Manninger doktornak a szerelmes szívű francia nevelőnőtől.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma az ünnep miatt vasárnap reggel jelenik meg.

— Az aradi kulturpalota építése ügyében közölhetjük, hogy Szántay Lajos a kulturpalota tervezője Németország nagyobb városait a nyilvános épületekben alkalmazott központi légfűtés és ezzel kapcsolatos szellőzés berendezésének tanulmányozása céljából meglátogatta. Értékes tapasztalatait az aradi kulturpalota berendezésénél hasznosítani fogja. A polgármester sürgető közbenjárására most már kétségtelen, hogy az építkezések iránt megtartott árlejtések tárgyában a belügyminiszter intézkedése csakhamar leérkezik, úgy hogy az építkezések kora tavasszal megkezdhetők lesznek. A városnak nemcsak közigazgatási, közgazdasági, hanem kulturális életének minden mozzanata iránt oly élénk és üdvös érdeklődéssel viseltető Urbán Iván főispán a kulturpalota érdekében is tett közvetlenül személyes lépéseket. Urbán Iván főispán hivatalos előterjesztésére a Muzeumok és könyvtárak országos felügyelősége átiratban értesítette a főispánt, hogy az aradi Kölcsey-Egyesület közművelődési házának berendezésére a 25000 koronás államsegély biztosítva van, amely összeget az egyesületnek az építkezés állapotának előhaladása szerint akár az 1912-iki, akár az 1913-ik évben kiutalványoznak. Az újabban engedélyezett 25000 koronával az állam összesen 325000 koronával járul a kulturpalota költségeinek fedezéséhez. Az országos felügyelőség értesítette továbbá a főispánt, hogy a kulturpalotában elhelyezendő néprajzi gyűjtemény gyarapítására kért 10000 korona engedélyezése tárgyában is a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesíteni az egyesületet.

— Földrengések. Eszéken az éjjel két óra harmincöt perckor erős észak-déli irányú földrengést éreztek, mely két percig tartott. A könnyen elmozdítható tárgyak elmozdultak helyükről. A lakosság körében nagy a pánik. — Pétervárról táviratozzák: Hivatalos jelentés szerint Vjerniben a földrengés következtében több ház és a kaszárnya beomlott. Eddig negyven holttestet találtak a romok alatt. — Taskendből táviratozzák: Az éjjel erős földrengés volt, mely nagy károkat okozott. A lakosság hajléktalanul töltötte az éjjelt. Taskendben ma reggel négy órakor több percig tartó hullámozó földrengést éreztek. Wiernyben ugyanakkor öt percig tartó földrengést éreztek, amelynek következtében sok ház bedőlt. Hogy hány ember pusztult el, azt még nem tudják.

— Az aradi szerb hitközség új bérpalotája. A tanácshoz ma adta be az aradi szerb hitközség építési engedélyért kérvényét. Az egyház kétemeletes bérpalotát óhajtott építtetni annak az ósdi sárga épület-kolosszusnak a helyén, mely Tököli Sebő hagyatékából a Szent István-utcában reá jutott. Az új palota három utcára néző homlokzattal készül. A Sina-, Szent István-utca és a Kelemen térre diszes fronttal van tervezve a ház, melyben huszonnégy három szobából álló teljesen modern lakás lesz. A terveket Tabakovits Emil műépítész készítette, az építkezés céljára pedig fél millió korona van előirányozva. Ez az épület az egész környék külsejének megváltoztatását fogja eredményezni.

— Új ügyvéd. Bedő Árpád dr. Arad szab. kir. város volt községi és kihágási bírja Aradon, Luther Márton 4. sz. alatt ügyvédi irodát nyitott.

— **A pokolgépes százados ügye.** Budapest-ről táviratozzák: A Junga-féle pokolgép-mérényletnek utójátéka most kezdődik. Junga Sebő és felesége vallomása alapján hadbírószági eljárás indult meg Mátyássy Zoltán százados ellen, mert visszaélt Junga barátságával és feldúlta családi boldogságát. Ez ügyben már ítélet is van, melyet azonban erősen titkolnak. Tény az, hogy Mátyássy Zoltánt kihallgatása után hosszabb időre szabadságolták.

— **A Reisinger-Balcsó-ügy.** Emlékeztetes, hogy Balcsó Antal, a városi mérnöki hivatal segéd-tisztje az utcán inzultálta Reisinger Sándor városi képviselőt egy bizottsági ülésen elmondott beszédéért, amelyben Balcsónak működését élesen kritizálta. Balcsót emiatt felfüggesztették állásától, s nyolc hónapig, amíg a felfüggesztés tartott, fizetésének egyharmadát kapta. A város közigazgatási bizottsága Balcsót dorgálásra ítélte azzal a megokolással, hogy ezért a cselekedeteért őt a járásbírószág már megbüntette. Balcsó a dorgáló ítélet ellen a belügyminiszterhez felebbezett. A miniszter ma küldött döntésében arról értesíti a várost, hogy a Balcsóra vonatkozó dorgáló ítéletet megsemmisíti és utasítja a hatóságot, hogy a felfüggesztési időre járó fizetésbeli differenciának összegét adja ki Balcsónak.

— **Ifjabb Tisza István gróf házassága.** A következő családi jelentést kaptuk:

Borosjenői és szegedi Tisza István gróf és neje borosjenői Tisza Ilona örömmel tudatja fiának, ifj. borosjenői és szegedi Tisza István grófnak néhai körösszegi és adorjáni Csáky Kálmán gróf nyug. cs. és kir. vezérőrnagy, a vaskoronarend lovagja, cs. és kir. kamarás és özvegyének, szül. Csáky Natália grófnőnek leányával, körösszegi és adorjáni Csáky Ilona grófnővel 1911. január hó 12-ikén Budapesten történendő házassági egybekelését. Geszt, 1910. december havában. — Hasonló tartalmu jelentést adott ki a menyasszony özvegy édesanyjai s.

— **Harmadfél millió kártya nyereség.** Párisból jelentik: A fiatal Guichy Alfonza bakkarán két és fél millió frankot nyert. Ezt az összeget három partnere három nap alatt köteles neki kifizetni. A kártyaparti, amely egyik párisi arisztokrata klubban folyt le, este 10 órától reggel hét óráig tartott. Eleinte a bárónak nem kedvezett a szerencse, sőt már hetvenezer frankot veszített is, amikor megfordult a kocka.

— **Sztrájk — halottakkal.** Brüsszelből jelentik: A szénbányászok sztrájkja az utóbbi napokban rendkívül elmérgesedett. A szénbányászok szakszervezete közgyűlésén kimondotta az általános sztrájkot, de azt csak részlegesen tudták keresztülvinni, mert a pénztár nem rendelkezett a szükséges összegekkel. A bányászok eleinte nyugodtan viselkedtek, de az agitátorok izgatására a hangulat megváltozott. Több bányában a dolgozók és sztrájkolók közt heves összeütközések voltak. Az összetűzések leghevesebbek voltak St.-Nikolauban, ahol közel kétezer a tárnába bemenniszándékozó munkást megfutamítottak. A csendőrség eleinte tehetetlen volt a sztrájkolókkal szemben, de mikor szorongatni kezdték őket, fegyvert használtak és ennek következtében több munkás megsebesült. Eközben számos letartóztatás történt. A csendőrség katonaságot kért amely tegnap délután meg is jelent a helyszínen. Ez még jobban elkészerítette a sztrájkoló munkásokat. A sztrájkolók és dolgozók közt ismét kitört a harc, amelybe a katonaság is beleavatkozott és amelynek öt emberélet lett az áldozata.

— **Öngyilkos orvostanhallgató.** Budapestről táviratozzák: A Zichy Jenő-utca egyik garniszállójában ma Zemplényi Béla huszonegy éves orvostanhallgató öngyilkosságot követett el. Tettének oka ismeretlen.

— **A családirtó.** Tapolcáról táviratozzák: Farkas Lajos erdőőr az éjjel eddig ismeretlen okból agyonlőtte két kis gyermekét, meglőtte felnőtt leányát és feleségére lőtt. Az asszonynak sikerült csendőrkért futnia. Farkas az ablakból kihajolva lövésekkel fogadta a csendőröket, mire ezek tüzeltek és Farkast agyonlőtték. A harmadik kis gyermek az ágy alá bujt és így menekült meg élve apja vérengzése elől.

— **Az állatvédő.** A minap nagy esődület támadt a Szabadságtéren. Egy szerencsétlen konfliktus okozta a torlódást, mert éppen a lövonati sinek között bukott el. Megpróbálták lábra állítani a sovány paripát, de sehogy sem sikerült. Akkor aztán a kocsis megfordította az ostort és boldogabb végével verte a szegény parát.

— Megálljon! — kiáltott rá egy cilindres ur.

— Már miért állnék meg? — szólt a kocsis.

— Én az állatvédő egyesület tagja vagyok és nem engedhetem, hogy üsse a lovat.

— Jó, nem ütöm, de akkor emelje föl az ur ezt a dögöt.

Általános nevetés. Az állatvédő azonban komoly maradt s hozzálatott a mentéshez. Pokrócokat tergetett a ló lába alá s eközben egészen összesarozta a télikabátját. De oda se neki! Egy lelkiismeretes állatvédő nem nézi a maga kárát. A pokróckura sem segített, amire a kocsis újra verni kezdte a lovat.

— Rendőr! Rendőr! — kiáltott az állatvédő.

A pokoli zűrzavarban végre csakugyan előcammogott egy rendőr s miután egyszempillantással a helyzet magaslatára emelkedett, lehajolt a földre s egy erős rántással fölsegítette a lovat. Csak ezután fordult az állatvédő urhoz, a ki különös mozdulatokat végzett. Kezével ide-oda kapkodott, zsebeiben kutatott, izgett-forgott, mormogott.

— Mi a panasz? — kérdezte tőle a rendőr.

Az állatvédő nem felelt s a közönség köréből szól valaki, hogy föl akarja jelenteni a kocsist állatkínzás miatt.

— A kocsisra van panasz? — kérdezte újra a rendőr.

— Törődöm is én most a kocsissal!

— Űtötte a lovat?

— A fene vigye azt a dögöt.

— De hát akkor miért kiabált rendőrért?

Az állatvédő kétségbeesetten szólt meg: — Ebben a tolongásban ellopták az aranyórámát.

— **Nagy lopás.** Budapestről táviratozzák: Okolicsányi Sándor képviselő felesége ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy inasa huszonkétezer korona ékszerrel és huszonkétezer korona értékű készpénzzel megszökött. Az inasnak hamis cselédkönyve volt s így nevét sem tudják. A nyomozás folyik.

— **A népszámlálás ellenségei.** Miskolcra irják: Széchenyi István nyugalmazott tanító tegnap délután a Gyöngyvirág-utcán teljesítette mint népszámláló biztos megbízatását. A Gyöngyvirág-utca 50. számú házban éppen akart lépni öv. Csóka Jánosné lakásába, mikor Hricz Dezső 19 éves ácssegéd állotta útját barátjával együtt, Szücs Kálmán vasgyári vasesztérgályossal. Nem engedték be a tanítót. Onaluk ne számoljon meg senkit. Nincs arra semmi szükség. A tanító elment és feljelentette őket. A rendőr, akit a helyszínre küldtek, megkérdezte:

— Hogy hívják?

— A Nap fia vagyok.

Megkérdezte a másikat:

— Hát magát hogy hívják?

— Én a Világosság fia vagyok!

A furcsa feleletekre a rendőr nagy ellenkezések közepette előállította a két ifjút.

A rendőrségen magyarázgatni kezdték, hogy az egész népszámlálás voltaképpen milyen felesleges. A kihágási eljárást a rendőrség megindította.

— **Nyilatkozat.** Elérjédt híresztelésekkel szemben van szerencsém értesíteni tisztelt üzletfeljemet és barátaimat, hogy tervező és vállalkozó irodámat szemtől vezetésem alatt Aradon Szent László-utca 7. szám alatt továbbra is fenntartom és készséggel rendelkezésükre állok. Steiner József okl. építész, építőmester.

— **A divat legújabb hajításai.** Jaques Normand a Figaróban egy bájos és jellemző cikket írt a párisi divatokról és szokásokról:

... A modern női toillettek? ... az új divatban az elmúlt évtized minden extravaganciája kulminál. „Hogy szép-e vagy csunya?” Kijtudná azt megmondani? Idáig azt hittük, hogy a „ruha teszi a nőt”. Most a nő mellékes. Mert ugyan mit látunk most egy modern nőtől? Az arcát? azt elfődi a lehajtott kalap. A nyakat? Azt szintén a kalap miatt nem látjuk. A derekat? annak most bolondos formája van! A lábak! — össze vannak kötve. Csodáljuk tehát a nőt, — láttatlanba, s örülünk, ha kellemesen csalódunk... — Valamit a bajuszról. A simán beretvárt arc most divatos a fiatal embereknel. Ha a profil görög vagy római metszésű, még meg járja. De az ilyen arcok nagyon ritkák és másnál már kevésbé szép. Azt mondják: „Amerikai divat!” Amerikában, ahol „az idő pénz.” ott meg van létjogosultsága. De a mi ifjainknak is ily sürgős az életük? És azt hiszem, hogy sok szép nő tekintében sajnálja azt a kedves kis bajuszt, ami oly férfiasá teszi az arcot. Egy képeslap körkérdést intézett olvasóndóhoz, a bajusz tárgyában, de sajnos, a beérkező válaszokat még meg ismerem. Beszéltem már olyan ifjával is, ak az mondta, hogy amerikaiasnak akar látszani, azért beretváltatta le a bajuszt. —

Harmadszor: A gyászjelentésekre a női rokonok már nem írják többé alá a nevüket. Egy férj meghal, hátra marad a felesége, édesanyja, nővére, leánya, unokahuga s még néhány nőnemű rokona, mégis a gyászjelentésre — ha közelebbi férfirokon nincs — valamelyik távoli unokacsemetének a nevével, aki fájdalomtól megtört szívvel jelenti stb. S ha kérdezzük, hogy miért marad el a nő neve, senki sem tud rá mást válaszolni, mint hogy „most ez a divat”. **Ötödözör** az aeroplanok és konferenciák mellett a zene és a zenészet grasszálnak leginkább az új esztendőben. A zene Franciaországban csak lassan tudott tért hódítani, de most aztán uralkodik. Vasárnapi és hétköznapi koncertek, orosz énekes-truppok és olasz operaénekesek, szimfóniák és zenedramák! Hát még a klasszikusok! Párisban most mindenki azokért rajong anélkül, hogy a füttyszót megtudná különböztetni a nagybőgőtől. Az orgona pedig, ez az óriási szerző, amit idáig csak a templomokban láthattunk, most — bár valamivel kissé, de még mindig elég eleg tekintélyes nagy formában — a műveit családok szalonjában is helyet foglal. És az az érdekes, hogy a magánházakban az orgonán rendszerint templomi zenét játszanak, míg a templomban a szalonmuzsika felé közelednek.

— **Letartóztatott gyermekgyilkos leány.** Budapestről táviratozzák: Czobor Mária fiatal cselédeleány ma összeesett az utcán. A mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol megállapították róla, hogy szült. A leány ezt tagadta, majd mikor a gyermeket szalmazsákja alatt megtalálták, azt mondta, hogy nem is tudja, hogy gyermeke volt, férfival soha nem volt viszonya. A rendőrség természetesen nem hitte el a mesét és a leányt elfogta.

— **Repülőverseny Aradon** nem tenné az embereket oly izgatottá, mint *Bacoli de Polenta* várvavárt fellépése 1911. január hó 6-án este a *Fehér Kereszt* disztermében. A világhírű átváltozó művész részt vesz a bengálifény mellett rendezendő fényes jelmezfelvonuláson. — Gyurkovics András hírneves zenekara a legújabb farsangi nótákat fogja játszani. 219.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 4-5-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat költöttek jelentettek be: **Született:** Hósz István ácsmester István Mihály nevű fia. Kocz László lakatos László István nevű fia. Balázs Márton waggongyári napszámos János nevű fia. **Meghalt:** Nagy Imre nyug. máv. fékező 57 éves. Bachausz Péter 3 éves fiú. — Házasság nem fordult elő.

— Aradi takaré- és segélyegylet, mint szövetséget Petőfi-utca 1. szám alatt, 1911. évben a 30. évtársulatot nyitja meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet, hat év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből a megfelelő haszonban részesül. Az egyesület tagjainak olcsó hitelt nyújt. Beiratkozni lehet délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig. Az aradi takaré- és segélyegylet, mint szövetséget. (Petőfi-utca 1.) 222

— Adományok a Fábián szoborra. A Kőcsény egyesület elnökségéhez a következő adományok folytak be Fábián Gábor emlékszobrára: Dálnoki Nagy Lajos 20 kor., Schill József 5 kor., Daanyi János 5 kor., Jakabffy Gyula 5 kor., Heppes Aladár 2 kor., Baross Ferencz dr. 5 kor., Bogdánffy Béla dr. 2 kor., Balogh Zoltán 1 kor., Vaja Antal 2 kor., Villányi J. dr. 1 kor., Krausz Elemér 1 kor., Székely László 2 kor., Rác Márton 2 kor., Prohászka János 1 kor., Kompass Julia 1 kor., Braun Miksa 1 kor., Schlesinger Izidor 50 fill., Kompa István 50 fill., Schlesinger Miksa 1 kor., Hügel Kálmán 1 kor., Tirma Sándor 1 kor., Schlesinger Ármin 1 kor., Stern Hermann 1 kor., Grüner Henrik 60 fill., Szalák József 40 fill., Tabajdy Gyula 2 kor., Lázár Pál 1 kor., Kaufmann Miksa 1 kor., Bördögk Gizella 20 fill., Schneeberger Mihály 1 kor.

— Babik Mihály billiárd-készítő és jókarbantartó vállalata Arad, Hasszinger-utca 5. Elvállalja kávéházak, kaszinók, olvasókörök, társaskörök teljes berendezését jutányos áron. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. 193

— A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnaí, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben: 4 Kor. — 80, Kor. 1.40 és Kor. 2.— a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni. 3717

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 201

TARKASÁGOK.

(Ha a pénztárban nincs hiány.) Egy aradi pénzüntzet pénztárosa nevezetes arról, hogy sűrűn „elstámo'ja magát” és nagyon gyakori a pénztári hiány. Ugyiszólván minden nap van valami rendellenesség a pénztár körül és a „zárás” soha se pontos. Persze emiatt naponkint nagy utószámolások vannak annak megállapítására, hogy mi miatt nem jó a zárás?

Tegnap — csodák csodája — megtörtént, hogy a pénztárban nem volt hiány és a zárlat stimmel. Nagy öröm volt a pénzüntzetben. Csak a gyakornok járt bus arccal s amikor neki is utasították, hogy a pénztári zárlat jó, osodálkozva mondta:

— Ez nem természetes. Még kellene vizsgálni, hogy mi az oka ennek.

(Az óvatos paraszt.) Megjelenik egy vidéki paraszt egy szegedi ügyvéd irodájában.

— El akarok válni a feleségemtől — mondja. Lehet ez?

— Lehet — mondja neki az ügyvéd.

— Tetszik tudni . . . utáljuk egymást. Nekem is van valakim, neki is van valakije, én is mást szeretek, ő is mást szeret, veszekszünk, veszekszünk . . . én ezzel a haszontalan személyivel nem tudok élni . . . Be fogjuk adni a válópört, ügyvéd ur. Sokba kerül az?

— Bizony nem olcsó.

— Mennyi pénz kell hozzá?

— Legalább száz forint.

— Hm.

A paraszt megvakarja a fejét. Az ügyvéd könnyíteni akar rajta és így szól:

— Fizessen ötven pengőt . . . a másik ötvennel ráér később is . . .

— Hát — mondja savanyuan a paraszt — ezt már meg kell beszélnem a feleségemmel . . .

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A nemzetiségek biztosító alapítása. A nagyobb magyarországi román pénzüntzetek Fortuna Altalanos Biztosító Társaság cég alatt több millió korona alapításban a szászvárosi Ardeleana, a Temeriana, Bihoreána, Sylvania, Viktoria, Albina, Conoanea, Solidaritate és más intézetek vesznek részt. Az új társaság kizárólag a románok biztosítási igényeit óhajtja kielégíteni s erre a célra felhasználja a fennálló körülbelül 200 román nemzetiségi pénzüntzetet. Az alapítók nagyon kedvezőnek látják a vállalkozás jövőjét. Nemesak a tüzbiztosítást, hanem a biztosítási üzlet minden ágát felveszik a Fortuna üzletkörébe. Hir szerint a részvényjegyzés már javában folyik, úgy, hogy már tavaszra összehívhatják az alakuló közgyűlést. A románok biztosítási alapítása rendkívül érdekli a magyar társaságokat, amelyek Magyarország románlakta helyein nagy összegek erejéig vannak érdekelve biztosítási üzletekben.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, jan. 5

A gazdák az időjárást kedvezőtlennek jelzik, azt mondják, hogy a havazás után következett eső felolvasztotta a földek takaróját, amelynek következtében a talajvíz — amire ez időszert semmi szükség sincs — felszaporodott.

Részint ezen körülmény folytán, részint a külföldi magasabb jegyzésekre a gabonaüzlet emelkedő irányzatot követ.

Vizkereszt ünnep péntekre esvén, a heti piacot ma tartották meg gyér hozatal mellett.

A mai piacon elkelt:

200 mm. buza	10.00—10.20
100 mm. tengeri	4.40—4.50
Rozs	6.80
Zab	7.30
Árpa	7.—

Az árak ötvenkilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 5.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínát, mársókat, vételkedő gyenge, 5 ezer mm. tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. áprilisra	11.17—11.18	11.14—11.15
„májusra	11.07—11.08	11.04—11.05
Buza 1911. októberre	10.69—10.70	10.67—10.68
Rozs 1911. áprilisra	7.83—7.84	7.84—7.85
Rozs 1911. októberre	7.75—7.76	7.76—7.77
Tengeri 1911. májusra	5.58—5.59	5.57—5.58
Zab 1911. áprilisra	8.45—8.46	8.4—8.46

Várandós anyak

nem mellőzhetnek egy oly fontos erőforrást, mint a SCOTT-féle Emulsió, mely jobb hatású, mint a közönséges csukamájolaj. A kellemes tejszínhabszerű íz és könnyen emészthetőség olyképen egyesül benne, hogy Ön kellemesen lesz meglepve és meg lesz elégedve. A gyermek az anyával egyenlőképp élvezi mindez előnyöket. Hirneves tanárok és orvosok szívesen ajánlják a

Scott-féle Emulsió-t

minden állapotban, úgy szülés előtt, mint azután. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban. 6667

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárás védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni. Utánzatoktól óvakodjunk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. G. Az égett testrészt olyan meleg helyre kell tartani, amelyet csak elbir. Ezután 1/4 rész mennyiségű sós olajjal addig kell fokozatos erővel dörzsölni az égett testrészt, amíg a fájdalom teljesen el nem mulik. Így sohasem fog az égett testrészt hólyagosodni, sem pedig kisebesedni.

P. Gyöngén ereszt a humora.

Angyal. Legjobb lesz, ha direkt önagységának küldi el az eredeti helyesírási hibákkal egyetemben.

Egy régi előfizető. A hir megfelel a valószínűségnek.

S. P. Az orvos véleménye erről a következő: fagyás következtében viszkózes lábát dugja jó meleg főtt krumplic levébe, azután pedig dörzsölje be hó gomolylyal s feküdjék le. Ugyanigy tegyenek azok is, kiknek lábuk még a takaró alatt is csak nagy nehezen melegszik meg.

Fetelés szerkesztő: BOLGÁR LAJOS.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás.

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, csukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bantalmánál kitűnő hatású.

• Természetes vasmentes ásványvíz. Kapható ásványvízkezelőtelepeken és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

VÁROS ES MEGYE.

A katonai lovarda értékesítése. Megirtuk, hogy a katonai kincstár az Attila-téri lovarda átengedéseért széna raktárak építését kérte a várostól. Az építést 62 koronára kontemplálta a kincstár, de ezt a város tulmagasnak találta. Ma egy vegyes bizottsági ülésben átdolgozták a terveket és 43 ezer korona összegre redukálták a befektetést. A város képviselői kijelentették, hogy a széna raktárt a város megépíti, ahhoz 30 ezer koronával járul és a még szükséges 13 ezer koronát előlegezi a katonai kincstárnak 6 százalékos kamattal.

HOL kapható a legjobb és legolcsóbb

Poresz Kőszén
Kokszt
Faszén
és aprított Tüzifa

4095

házhöz szállítva!

ALTMANN EDÉNÉL

Wesselényi-utca 48.

Telefon szám 46. Telefon szám 46

NEMZETI SZINHÁZ.

Péntek, 1911. január hó 6-án:
 Délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárrakkal:
Rozmariin néni.
 Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Vajda Ernő.

SZEMÉLYEK:

Rozmariin néni Follinusné E. Pista ur Várnay Jenő.
 Zeuszika, huga Vendrey V. Az öreg doktor Polgár S.
 Az öreg báró Heltai Jenő. Az ügyvéd Dely Lajos.
 A fiatal báró Beregi S. Paraszt leány Bizza P.

Kendete délután 3 és fél óraker.

Este 8 óraker rendes helyárrakkal:

A) bérlet. A) bérlet

Cigányszerelen.

Rogányes operette 3 felvonásban. Irta: Willner és Bodansky. Zenéjét szerette: Lehár Ferenc. Fordította: Gábor Andor. Rendező Kulcsár Lajos.

SZEMÉLYEK:

Dragotin Heltai Jenő. Zórka Wlasfák V.
 Boleszku Huszár K. Jolán Sz. Rentai B.
 Dimitriann Vas Jenő. Körösházy Dióssy Nusi.
 Jozsi cigány Cseh Ferenc. Julcza Penkóné.
 Mócsi Polgár S. Feresku tiszt Herold E.
 Mosu Kulcsár L. Liabic bojár Mazor F.

Kendete este 7 és fél óraker.

URÁNIA

mezőfénykép színház.

Műsor 1911. jan 6-án, péntek:

(Báró Simonyi-utos 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

1. Olasz flotta. Látványosság. — 2. Kettő közül a harmadik. Bohózat. — 3. Egy udvarház története. Dráma. — 4. Singapore. Látványosság. — 5. A megfoghatatlan tolvaj. Kacagató. — 6. Sötét kamra. Dráma. — 7. Perugiai András. Történelmi felv. — 8. A levegő királyai. Látványosság. — 9. Aios hercege. Történelmi dráma.

Előadások u. u. 3 órától kezdve.

Az előadások tartama 1 és fél óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Műsor: Ma pénteken 1911. január 6-én.

1. Az önfeláldozás. Dráma. — 2. A méhészet Angolországban. Természet után. — 3. Hová tettem a tollamat? Humeros felvétel. — 4. A katoná becsmérlése, vagy a három cseresznyemag. Dráma. — 5. A varietében. Kacagató kép. — 6. Tiroll vízesések. Természet után. — 7. A hátatlanság. Dráma. — 8. Fiu- és leány-internátus. Bohózat.

Az előadások délután 3 óraker kezdődnek.

Helyárrak: Páholy ülésenként 1 kor. Zárts-ék 1 kor. I-só hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV. hely 40 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhatár. — Buffet.

Holnap, vasárnap délelőtt 11 óraker az Országos Magyar Iktólaegyesület aradi fiókjának ingyenes munkáképző-előadásra.

NYILTTER.

Dr Bedő Árpád

Arad szab. kir. város volt községi és kihágási bírāja

ügyvédi irodát

nyitott,

Luther Márton-utca I. sz. alá

223 a kir. törvényszékkel szemben.

Kávés tea

Kivonat KOTÁNYI JÁNOS árjegyzékéből:

Nyers kávé:

Jamaika 1/2 kg.	K 1-40
Portorico 1/2 kg.	K 1-50
Cuba 1/2 kg.	K 1-60
Arany jáva 1/2 kg.	K 1-60

Pörkölt kávé:

Saját villanyerőre berendezett gőzkávépörköldémből

Jó minőségű 1/2 kg.	K 1-60
Finom minőségű 1/2 kg.	K 1-80
Legfinomabb keverék (Cuba, Arany, Menádó, Mocca) 1/2 kg.	K 2-20

Tea:

Törmelék-tea 1/2 kg.	K 2-50
Congó-tea 1/2 kg.	K 3-1
Családi keverék 1/2 kg.	K 5-1
Legfinomabb Király-tea 1/2 kg.	K 6-1
Ceylon-tea a legerősebb zamatu 1/2 kg.	K 6-1
Kitünő teasütemény-keverék 1/2 kg.	K 0-75

Rum:

1 liter családi tearum	K 1-70
1 liter finom brazillai rum	K 2-20
1 üveg 2/10 liter finom jamaicai rum	K 3-30

A világhírű **Kotányi-paprika** eredeti dobozokban

Kotányi János

kávé- és tea-nagykereskedő.

Szeged, Budapest Bécs, Berlin, Abbázia,

ARAD,

Jozsef főherceg ut 3. sz., az „Arad Csa-nádi Gazdasági Takarékpénztár“ épületében.

Dr. Werner Sándor

urologus és bőrgyógyász

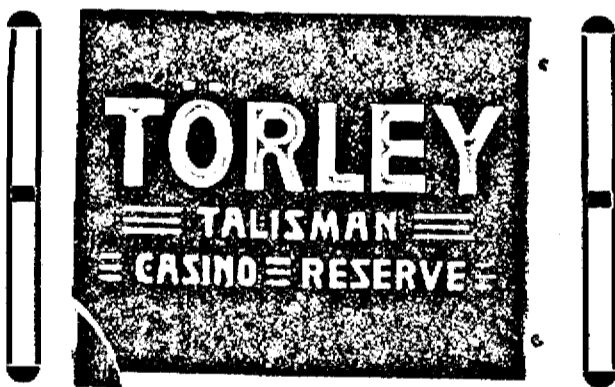
Szabadság-tér 2. szám alatt.

Speciális orvosi laboratóriumot

szerezelt fel a legtokéletesebb segédeszközökkel.

A Wasserman-féle vérpróbát

a legujabb módosításokkal, a vizelet chemiai és bacterologiai vizsgálatát (gonococcus, coli, stb.) spirochaeta ondo-vizsgálatokat, a haj és bőr efflorescentiák stb. vizsgálatait a legnagyobb gondal végzi. 4702

6611

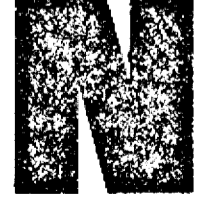
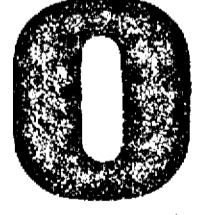
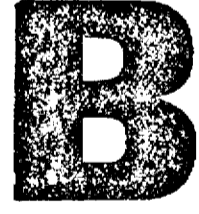
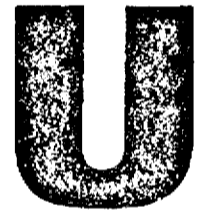
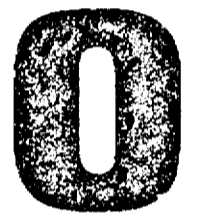
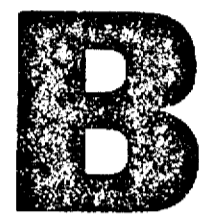
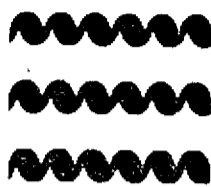
Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult kőszvényes, csúznál és meghűléseknél.

Figyelemre méltó. Silány hamisítványok miatt bevitelkor óvatosan legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és 4-gyzedván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török lézsef gyógyszerertár, Budapest. **Richter gyógyszerertára az „Arany országlakoz“,** Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

3717

szines vagy vízi nyomás nélkül, teljesen maradvány- és hammentes, ami által teljesen ártalmatlan.

Gyári raktár nagyban és kicsinybeni eladásra

HUSSERL M.

dohánykülönlegességi tőzsdéjében.

4565

Szivarkahüvely
Verge szivarka-papir.

Uj! Aradon még nem létezett! **Uj!**
Gyorstalpaló vállalat
 a Forray-utcában (gróf Nádasdy-palota) MEGNYILT.

Á r a i:
 Férfi cipőtalp és sarok csak 2 K. 40 f.
 Női csak " " " 2 K. — f.
 Gyermekek csak " " " 1 K. 60 f.
 4533 Szives pártfogást kér
SZABOLCSI FARKAS.

Alkalmi vételek és eladások ékszer tárgyokban
 arany és ezüstművekben. Arad legeszebb óra és óraszerelőiára

Deutsch Izidor
 óras és ékszerész
 Waltzer János-utca, Minerlita-palota

Zálogcédulák
 arany és ezüstművek, gyémánt és Brill liás tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcserezhetőek.
 TELEFON 438. TELEFON 438.

Permetező javítások elfogadtatnak.

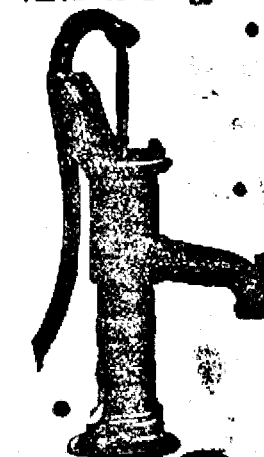
M. kir. szabadalmazott **Borszivattyúk**

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátlanok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közégeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül

gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351
 Arad. Rákóczi-utca 27. sz.

Telefon 410.
WINKLER JÓZSEF
 szőlővessző és szőlőoltvány termelő
 Arad, Batthyány-u. 13.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép fajtisza, dus gyökérzetű bor és csemegefajta

Szőlőoltvány
 ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál

4101 Winkler József,
 Arad, Batthyány-u. 13.

Uj minta- és gazdasági gép asztalos műhely!

Van szerencsém az érdekelteket értesíteni, hogy Aradon, Mikes Kelemen utca 45. 47. számú házban minta és gazdasági gép műhelyt nyitottam. — Elvállalok a legszakosabb kivitelben minden e szakmába vágó munkákat leggyorsabban és legolcsóbb árak mellett. — Szives pártfogást kér 4468

kiváló tisztelettel
Kronberger István
 műasztalos.
 Úgyes tanuló fölvetetik.

Ertesítés!
 Van szerencsénk úgy a helybeli, mint a vidéki nagyrődemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Aradon, Bockó-utca és Háltér sarkán, a Rákóczi-kávéházzal szemben egy teljesen újonnan berendezett

mosó és fényvasaló intézetet nyitottunk.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: gallérokat, kézelőket, férfitingókat és bármilyen tehernaműeket, melyeket hófehérre mosunk. — Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy 5 éven át a Müller-féle vegytisztító gyár gőzmosó osztályának vezetője voltam s így abban a helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb megelégedésre szolgálom ki b. rendelőimet. — A n. é. közönség szives jóindulatát és támogatását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel
Apró István és Társa
 tulajdonosok. 449

„Élet és Munka“
 vagy munkás, művelt és tudós férfiak jellemrajza írta
Smiles Samuel
 A világhírű szerző legbecsesebb munkája. Ára 4 K. 80. Bekötve 6 K. — Megjelent és kapható: Lévai Mór könyvkiadóhivatalában Ungvárt, vagy bármely jóhitelű könyvkereskedésben.

Keresünk expediciónk részére egy kiegészítő nő vagy férfi munkaerőt. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Egy, az aradi piacon jól bevezetett vidéki **serfőzde** előnyös feltételek mellett **képviselőt keres.**
 Felvilágosítást ad: **Kornis Testvérek** Arad, Vörösmarty-utca 1 sz.

Vásároljon köhögés
 rekedtség, katarus, elnyálkásodás erős dohányzás folytán beállott hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a jóízű **Kaiser-féle Mell karamella** (a három fenyővel) cukorkát. — 5900 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos hatásról.
 Csomagja: 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér. 639
 Kapható: Szent István Földes Kelemen, Hajós Arpad, Rezsényay Mátyas, Breuer Flópp és Vajtek Kálmán gyógyszerárakban Arad, Zombory János gyógyszerárakban a Szentháromságos Új-Szt. Anna, Adler gyógyszerárakban, M. Pécskán, Ors Rezső, Pankota, Teffert Károly gyógyszerárakban Élek, Krausz Elemér gyógyszerárakban Glogovác, — Zalagmenderes Géza Iris gyógyszerárakban Lippa, Vajtek és Weisz drogeriája Arad és Rezsényai János gyógyszerárakban Ó-Pécskán.

Stock-Cognac
Medicinal
 szavatolt valódi bor párlat 2000
Camis és Stock
 gőzporló telepéből **BARCOLA.**
 Egyedüli Cognac-gőzforró, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. : Kapható minden jobb üzletben.
 Utánzatoktól óvakodjunk

Minden lótulajdonos
 csak az általánosan használtban
 lévő, minden tekintetben barátságos
 védjeggyel ellátott
eredeti-M-sarkot
 használja.
 Állandóan tisztán tartásukkal
 Sikos uton az egyedüli esztendőnké
 Kiszáradt és vasherezkedésnek
 állandóan rákóroznak.
 Figyelmeztetés: Csak az eredeti-M-sarkok
 készítek speciális acélból; óvakodjunk utána-
 zástól, melyek csak helyi értékű anyagból készül-
 nek és nem alkalmasak használatra. Bevásárlás-
 nál figyeljünk a fenti védjegyre, mely minden
 egyes eredeti-M-sarkon látható.

6602

25447—1910. kh.

Hirdetmény.

Az 1864. XVII. t.-cz. 141. §-a alapján az aradi ipartestület kebelében működő békéltető bizottság segéd tagjainak az ipartestület hivatalos helyiségeiben megejtendő megválasztására határnapul 1911. évi január hó 22. napjának d. e. 10 óráját kitűzöm s arra az aradi ipartestülethez tartozó iparosok összes segédeit ezennel meghívom,

megjegyezvén, hogy amennyiben a segédek a választás megejtetése céljából kellő számban meg nem jelennek, az iparhatósági bizos-
 nak jogában áll a tagokat kinevezni.

A gyűlésen 1911. évre terjedő működési körrel 30 rendes és 15 póttag fog választatni,

Bittner Róbert s. k.,
 iparhatósági biztos.

**Nagymennyiségű
 maculatura
 jutányos áron
 eladó.**

Minden drágul!

hangzik a házi asszonyok
 körében; — egyedül a

HUNGÁRIA RUM

nem lett drágább, habár annak jó-
 ságával egy hasonló árbeli Rum sem
 versenyezhet. :: :: :: ::

1 literes üveggel ... .. 2 kor.
 fél " " ... .. 1 "

Egyedüli raktár

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON. :: ARADON

601

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-féle Csukamájolaj** most érkezett meg. E fontos és nagy táperezű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb. 421

Ára egy üvegnek 2 korona.

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagy-
 viszketegség biztos
 megszüntetésére leg-
 jobb szer a „Frigin.”

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD,
 Andrassy-tér 22. sz.
 a megyeházzal szemben. —

Leltárunk folyamán

a karácsonyi occasióból fentmaradt különböző cikkek

1911. január hó 10-ig olcsó áron árusítjuk.

Szövet-, delain-, barchet- és szőnyeg-

maradékokból nagy mennyiségek torlódtak össze, ezeket — teljes kiárultás végett —

még nem létezett olcsó áron leszállítva hozzuk forgalomba.

Rosenblüh H. és Társa

Szabadság-tér 19.

ATLANTIKA

egyedüli

KÁVÉ ÉS TEA

speciális üzlet.

Mi a titka

annak, hogy a ki ma Aradon jó kávét és teát akar, csakis itt vásárolja e cikkeket. 171

1. Kifogástalan jó minőségű áru.
2. Szakszerű tiszta kezelés.
3. Fűszer és egyéb szagoktól mentes.
4. Minden órában friss pörkölés

villany-üzemű pörkölőn.

ARAD, Andrassy-tér 20.
Szemben a vármegyeházzal.

Városi és megyei telefon 609.

1910. B. 581/2. Ófelsége a király nevében! A világosi kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétsége miatt terhelt Hönigesz Kajetán ügyében Scherer András magánvádló által emelt vád felett a Világoson 1910. évi december hó 21. napján Halászi Béla kir. járásbíró, Korodi Dániel jegyzőkönyvvezető, Scherer András magánvádló, ennek képviselője Montia Emil dr. ügyvéd helyettese Czecz Tivadar ügyvédjelölt, Hönigesz Kajetán vádlott részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád- és védelem meghallgatása után ugyanott, ugyanaz napon következőleg

ítelt:

Hönigesz Kajetán 1880. évben Ujszentannán született, ugyanott lakik, rom. kat. vallásu, magyar honos, szőlődírtokos, nős, gyermeke nincs, vagyonos, katona nem volt, bűnös a btk. 261. §-ba ütköző becsületsértés vétségében, mit azáltal követelt el, hogy 1910. évi november havában Scherer Andrásnak Ujszentannára küldött zárt levelezőlapban azt „szemtelen, jellemelen, alávaló” meggyalázó szókkal sértette, ezért a világosi kir. járásbíró a btk. 261. és 91 §-ai alapján az 1892. évi 27. t.-c. 3. §-ban írt célokra fordítandó, a világosi kir. járásbíró vezetésénél az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett lefizetendő, behajthatatlanság esetén a btk. 53. §-a alapján három napi fogházra változtatandó 30 korona pénzbüntetésre ítéli.

Vádlott köteles a felmerülő büntető költséget felszámítás köztetésétől kezdődő 15 nap alatt a kir. kincstar javára végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Emaraszttatik továbbá Scherer András javára 20 kor. büntető költségnek ítélet jogerőre emelkedésétől kezdődő 15 nap alatt végrehajtás terhevel megfizetésében, továbbá köteleztetik vádlott a Btk. 277. §-a alapján, hogy említett idő és következmények terhe alatt az ítéletet egész terjedelmében indokaival együtt saját költségén az Aradi Közlöny című aradi napilapban tegeye közzé.

Montia Emil dr. ügyvéd dija saját felével szem-

ben 20 koronában állapítatik meg a B. P. 485. §-a alapján.

Indokok:

Vádlott beismerésével, magánvádló vallomásaival a tárgyalás során az a tényállás nyert beigazolást, hogy Hönigesz Kajetán 1910. november havában Scherer Andrásnak Ujszentannára egy zárt levelezőlapot küldött, amelyben „szemtelen, jellemtelen és alávaló” szavakkal sértette, mely kitételek magánvádlóra nézve meggyalázók. A fentiek szerint bizonyított esemény a Btk. 261. §-ba ütköző becsületsértés vétsége, ezért vádlottat a beszámítást, vagy büntethetőséget kizáró ok fenn nem for gvan, bűnösnek kellett kimondani és büntetlen előéletét, beismerését, mint enyhítő körülményeket figyelembe véve a rendelkező részben írt büntetéssel sújtani.

A büntető költségekben való marasztalás az elítélés folyamánya. Az ítélet és indokainak hírlapi közzétételében magánvádlónak a tárgyalás folyamán kifejezett kívánsága folytán marasztaltatott el. Világos, 1910. évi dec. 21-én. Halászi s. k. kir. jbró. 224

Segéd

a rőfös és fonal áru szakmából az aradi környékből aki a magyar német és román nyelvbe jártas, felvétetik. Ajánlatok

Wohlberg Lipót

218

Arad.

Minden

előtízetők, hirdetők, avagy nyomtatvány megrendelők

Ingyen

kapja meg, ha írásban kéri, gyönyörű nagy **fali naptárunkat.**

Tisztelettel
az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatala.

Új képeretező műhely Aradon!

Értesitem úgy a helybeli, mint a vidéki közönséget, hogy Aradon, Salacz-utca 3. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő speciál

Képeretező műhelyt

nyitottam, hol raktáron tartom a legmodernebb képereteket dus választékban. 4767

Képeretéseket saját műhelyemben a legprecízebben készítek. — Elvállalok minden e szakmába tartozó munkákat a legjutányosabb árak mellett. — Úvegezési munkákat szolid árban eszközök. — Olajfestményeket eladásra elfogadok!

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel
Freimann József.

Rendkívül nagy választéku **CIPŐK** minden kiviteiben szolid kiszolgálás mellett állandóan raktáron.

ELSŐRENDŰ ARUHAZ CIPŐ
Kutányi J.
Arad,
Vörösmarty-u. 1.
Telefon 335.

**ÚJ ÉKSZER ÉS ÓRA ÜZLET.
FELLNER SAMU**

ékszerész és órás a Központi Szálloda mellett
Arad, Andrassy-tér 20. szám.

A legolcsóbb árak mellett ajánlja dugszdagon felszerelt raktárát drágakövek, arany, ezüst, prima china ezüstárak és óra különlegességekben.

Legelőnyösebb beszerzési forrása alkalmi ajándékoknak.

Minden e szakmába vágó javítások saját műhelyemben legpontosabban eszközöltetnek. 4135

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Telefon 162. sz.

Telefon 612. sz.

Páratlan minőségű

621.

la. Porosz Szalon Fűtőszén, la. Porosz Diókokszt

jutányos árban kapható

Reusz Mór és Fia cégnél Arad, Boros Béni-tér 12.

Balázs Péter

képesített kőművesmester építészeti
irodája

Arad, B.-Választó-u. 21

Elvállalja a legmodernebb épületek tervezését, építését és esetleges művezetését. Készít tervek és költségvetéseket a legmegbízhatóbb kivitelben

a legolcsóbb árért. 4626

867—1910. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a községi iskolák 1911. évi írópapír, fogalmazó és itatópapír, levéltöríték, irón, író-toll, pormentes szivacs, kréta, fekete és színes tinta, pecsétnyomó és varróselyem szállítása i ánt 1911. évi január hó 9-én, délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 100 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha

az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeének 1910. évi december hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

A gazdasági szék.

Tanulóányok
nyomdánkban
telvétetnek.

Vegyesáru üzletem

vas és fűszer

osztályához egy elsőrendű

üzletvezető,

ki ezen szakmákat tökéletesen érti, román nyelvet bírja, azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok referenciák megjelölésével 111

Holländer Sámuel Fia

Csermő, címre küldendők.

**Szenzációs
ajándékok!**

Minden egyes megrendelőnk, aki fényképfelvételeit nálunk eszközli, teljesen ingyen egy díszes Bieder-ayer-szer naptárt kap ajándékba saját arcképével.

Stojkovits és Békés

1645

fotóművészeti szalonja

Arad, Szabadság-tér 16. szám.

(Domány-palota.)

PRO HIRDETESEK.

A Kinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
újsíróra,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszoyra,
szakácsnőre,
esobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára
pénzeszedőre,
háamesterre,
stb.-re
van szüksége,

Aki

bérbeadni kíván

szobrot,
házat,
vadászterü-
letet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

Aki

eladni kíván

szobrot,
szingorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

újsíró,
mühelyt,
lakást, stb.
vagy

Aki

mindenséget vótai vagy bérbevételei cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztol-
sabbban értesít, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetésai

rovatait használja.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 2974

Gyakorlott hivatalnoknő,

ki nagy budapesti cégnél van al-
kalmazva, állást keres. Cím; a ki-
adóhivatalban. 180

Értesítés.

Löwenstein Lajos tulajdonát ké-
pező Ovár-utca 5 számú házban
levő teljesen modernül berende-
zett üzemképes macés-sütőde be-
tegség miatt bérbeadó. Bővebb
felvilágosítás ugyanott nyerhető.
4527

Használt kerékpárt

és gramofont megvételre keresek.
Weber, bizományi iroda Vilá-
gos. 4572

Eladó

5 darab jókarban levő szék, 1 da-
rab fekete asztal, 1 darab kis
etazser, 1 darab könyvállvány, 1
darab fekete szalonszekrény tü-
körrel, 1 darab ruhaszekrény há-
rom beosztással és tükörrajtóval,
elköltözés miatt olcsón eladó.
Aulich Lajos-utca 2. I. em. 9. 165

Házi vízvezeték

mely vidéken, hol vízvezeték nincs
igen alkalmas, két vitzartánnyal,
a hozzá való vízvezetékkel és szí-
vattyu kuttal együtt előnyös ár-
ban eladó. Bővebbet: Dezső-utca 1a.
221

Norimbergi és revideai

nagykereskedésünkbe, azonnali
esetleg minél hamarábbi belépésre
kerestetik egy 20 évesnél idősebb,
ügyes segéd. — Roth Testvérek,
Arad. 215

Ügyes kasszonyt

ki 4 polgárit végzett, alkalmaznék
kölesönkönyvtáramban. — Kerpel
Izsó könyvkereskedése. 220

Solide Deutsche Fran

ginge zu Kinder oder älterer Dame.
Janette Sobanshy, Pöltenberg-
utca 11. 207

Fűszerkereskedő segéd

kerestetik aradi nagykereskedő
részére. Cím a kiadóhivatalban. 203

Fűszerüzleteket és vendéglőket

azonnali megvételre a legmaga-
sabb árakon megbízóim részére
keresek. Verhovay, adásvételi
iroda, Bercsényi Miklós-utca 1.
szám. 2113

Eladó vállalat.

Egy jól-jövedelmező fuvazozási vá-
llalat, mely biztos megélhetést nyújt,
teljes felszereléssel és éves kund-
saftokkal együtt azonnal átadó.
Cím a kiadóban. 206

Koffmann Sándor

Arad, (színház-épület.) Női- és
leányfelöltők és télikabátok a leg-
njába kivitelben érkeztek! Verse-
nyen kívüli árak! 4268

Kerpel Izsó

ajánlja 100,000 kötetes kölesön-
könyvtárát, melyben minden uj-
donság azonnal kapható. 80,000
kötetes zenemű kölesző intézet.
Előnyös vidéki bérlet zenemű-
vekre és könyvekre. Veszek egész
könyvtárakat és hangjegyeket leg-
magasabb árakon. Uzeti könyvek,
u. m. strazzák, naplók, stb. gvári
raktára. Irodai cikkekben külön-
legességek. A Révai Lexikon rész-
letfizetésre is kapható. Kerpel Izsó
könyv- és papirkereskedése Ara-
don. 4071

A Verbőczy-utcában,

gazdasági palotához közel, 5-3-2
szobás utcai lakások teraszal s
egy raktár május 1-re kiadó. A
terveket megtekinteni és értekezni
lehet a postafőnöki lakásban
11-12-ig. 164

Észerszám

és nyereg, használt, de jókarban
levő, megvételre kerestetik. Cím
a kiadóban. 4628

Italméréssel

egybekötött vegyeskereskedésem
részére egy második segédet kere-
sek azonnali belépésre, havi 80
korona fizetéssel és teljes ellá-
tással. Bizonyítványokkal ellátott
ajánlatok Fischer Antal, Apáti, u. p.
Simonyifalva, Aradmegye intézen
dők. 4810

Ötven év óta

fennálló jóforgalmu koresma ház-
zal együtt eladó. Cím a kiadó-
ban. 204

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 4091

Uri leányok

fehérnemű varráshoz és
himzéshez oktatásra fölvé-
tetnek.

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.

(Malrovitz kőfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű fi-
gurális és dekoratív

szobrász munkákat

u. m.: portrékat természet és
fénykép után, síremlékeket,
mindennemű iparművészeti tár-
gyakat, modern épület, díszítő
szobrászmunkákat, terakotta, kő,
gipsz, cement, stb. anyagokból
és azok javítását elvállalja a
lehetőleg árt. 4407

Valódi

4470

francia mellfűzők

különlegességek
kizárólagos raktára
Varga D. Dani

Arad, Andrászi-tér 20.

Ernyő különlegességekben dus
választék. Javítások és villany-
ernyő készítesek elfogadtatnak.
Városi és megyei telefon 808.

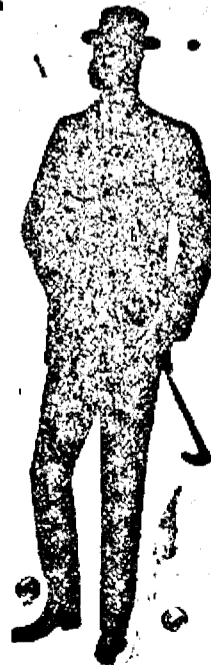
MALEK D.

ANGOL URI-SZABÓ ÉS KATONAI
EGYENRUHÁZATI MŰTERME

ANDRÁSSY-TÉR 5. SZÁM.

LLOYD-PALOTA.

Legizlésebb
ruhák remek
szabással ju-
tányos árban
készíttetnek.

Vidéki meghi-
vásra bármi-
kor készség-
gel szeméye-
sen megyek.

Allandó nagy
raktár első-
rendű minő-
ségű bel- és
külföldi szöve-
tekben. 3291

Őszi és téli
angol divat-
szövet ujdön-
ságok óriási
választékban
megérkeztek.

Előnyös fizetési feltételek.

Dijmentes vasalás!

■ ■ A farsangra ajánljuk ■ ■ kitünően berendezett nyomdánkat

tisztelt olvasóink szives figyelmébe, hol

Névjegyek,

Báli meghívók,

Esküvési meghívók,

Eljegyzési értesítők,

Üzleti nyomtatványok,

Művek,

Könyvek stb. stb. stb.

Gondos és pontos kiállításban, méltányos árban készíttetnek.

Szives megrendelést kér: **Aradi Nyomda R. T.**

Aradi Első Takarékpénztár.

Meghívás.

Az Aradi Első Takarékpénztár
részvényeseinek vasárnap, 1911. évi január hó 22-én, d. e. 10
órákor az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. sz.) tartandó
70-ik rendes évi közgyűlésére

214

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 27. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1910. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Négy igazgató-választmányi tag választása 1 évi időtartamra.
4. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 23. § a.)

Az alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. c. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkéretnek, hogy részvényeiket vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat **1911. évi január hó 21-ig** az intézeti főpénztárnál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1911. január hó 5-én.

Az igazgatóság.